

Finnish
Consulting
Group

Uljuan tuulivoimapuiston osayleiskaava

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA
(LUONNOSVAIHE)

Siikalatvan kunta

FCG Finnish Consulting Group Oy

31.10.2024

P42943

1 Yhteystiedot

Siikalatvan kunta

Siikalatvan kunta

Pulkkilantie 4
92600 Pulkkila
www.siikalatva.fi

Tekninen johtaja
Perttu Haapalahti
puh. 044 511 8601
perttu.haapalahti@siikalatva.fi

Kaavaa laativa konsultti

FCG Finnish Consulting Group Oy

Elektroniikkatie 6
90590 Oulu

Projektijohtaja
Antti Kumpula
p: +358 40 192 8970
antti.kumpula@fcg.fi

Hankevastaava

ABO Energy Suomi Oy

Itämerentori 2, 11.krs
00180 Helsinki
<https://www.aboenergy.fi>

Projektijohtaja
Jenni Kylmäaho
p: 050 382 3012
jenni.kylmaaho@aboenergy.fi

Sisällys

1	Yhteystiedot.....	2
2	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)	4
3	Hankekuvaus.....	4
4	Kaavoituksen tavoitteet.....	7
5	Suunnittelualueen sijainti	7
6	Kaavoituksen lähtökohdat	10
7	Laadittavat selvitykset ja vaikutusten arviointi	39
8	Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen	40
9	Osallistuminen ja vuorovaikutus	41
10	Tavoiteaikataulu.....	45

2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit.

Osayleiskaava laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena MRL:n 77a §:n mukaisesti. Hankkeelle toteutetaan YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely, joka tavoitteellisesti tulee etenemään rinnakkain kaavamenettelyn kanssa. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksyy Siikalatvan kunnanvaltuusto.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) on päivitetty osayleiskaavan suunnittelutyön edetessä. OAS on jaettu omaksi asiakirjaksi osayleiskaavan vireilletuovaiheen jälkeen. OAS esitettiin yhteisasiakirjana vireilletulovaiheessa Uljuan tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman kanssa. OAS:aa päivitetään tarvittaessa kaavatyön edetessä.

3 Hankekuvaus

ABO Energy Suomi Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Siikalatvan kunnan kaakkoisosaan Uljuan järven alueelle. Alueelle suunnitellaan enintään 28 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Uljuan tuulivoimapuisto kattaa noin 5 216 hehtaarin laajuisen alan. Tuulivoimapuisto sijoittuu pääosin yksityisten maanomistajien maille. Hanke muodostuu tuulivoimaloiden hankealueesta ja tarkasteltavasta sähkönsiirrosta, jota ei kaavoiteta.

Uljuan tuulivoimapuisto on tarkoitus liittää ilmajohdolla valtakunnanverkkoon Fingrid Oyj:n suunnitteleman uuden, hankealueen länsipuolelle rakennettavan sähköaseman kautta. Sähköasema sijoittuu Fingrid Oyj:n Pysäysperä – Nuojuankangas 110 kV:n voimajohdon korvaavan uuden 400 + 110 kV:n voimajohdon varrelle. Pääosin suunnittelualueen ulkopuolelle sijoittuvan sähkönsiirtolinjan pituus on noin 12–13 km.

Sähkönsiirron suunnitelmat tarkentuvat hankesuunnittelun ja vaikutusten arvioinnin edessä. Kaavoituksen rinnalla on käynnistetty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely, jonka tuloksiin alueen kaavoitus tulee perustumaan.

3.1 Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Uljuan tuulivoimapuiston toteuttaminen edellyttää sekä ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (YVA-laki) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely) toteuttamista että tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan laatimista. Tässä hankkeessa noudatetaan kaavoituksen ja YVA:n yhteismenettelyä. Menettelyssä laaditaan sekä rakennusluvan mahdollistava osayleiskaava että hankkeen ympäristövaikutukset arvioiva ympäristövaikutusten arviointi. Ympäristövaikutusten arvioinnin tulee täyttää sekä maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa että YVA-laissa ja -asetuksessa määriteltyt ympäristövaikutusten arvioinnin sisältövaatimukset.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan Uljuan tuulivoimapuiston toteuttamisen vaihtoehtoja sekä niiden vaikutuksia YVA-lain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla. Hankkeen eri vaihtoehdot ovat:

VE 0	Tuulivoimalat Uusia tuulivoimaloita ei toteuteta, vastaava sähkömäärä tuotetaan muilla keinoilla.
VE1	Tuulivoimalat Hankealueelle rakennetaan enintään 28 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on 300 metriä.
VE2	Tuulivoimalat Hankealueelle rakennetaan enintään 22 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on 300 metriä.

Suunnittelualueelle on suunniteltu rakennettavaksi yksi sähköasema, jonka sijainnille on kaksi vaihtoehtoa (pohjoinen ja eteläinen). Sähköaseman yhteyteen suunnitellaan myös sähkövarasto. Sähkövarastoalue sijoitetaan sähköaseman yhteyteen, mutta erillisesti aidatun alueen sisälle. Sähkövarasto koostuu konttirakenteisista akuista, tehoelektroniikkayksiköistä, muuntajista sekä mahdollisesti kytkin- ja valvomorakennuksesta.

Sähkönsiirron osalta YVA-selostusvaiheessa tarkastellaan yhtä valtakunnanverkkoon liittämispistettä ja kahta reittivaihtoehtoa (SVE A, SVE B). Uljuan tuulivoimapuisto liitetään valtakunnanverkkoon Fingrid Oyj:n suunnitteleman uuden, hankealueen länsipuolelle

rakennettavan sähköaseman kautta. Sähköasema sijoittuu Fingrid Oyj:n Pysäysperä – Nuojunkangas 110 kV:n voimajohdon korvaavan uuden 400 + 110 kV:n voimajohdon varrelle.

Hankealueen sisäiseltä sähköasemalta rakennetaan 400 kV ilmajohto. Sähkönsiirtoreittien pituudet ovat toteutuvasta vaihtoehdosta riippuen noin 12 tai 12,6 kilometriä

VE 0 Sähkönsiirto

Uusia tuulivoimaloita ei toteuteta, jolloin hankkeen voimajohtoihin ei ole tarvetta.

SVEA Sähkönsiirto

Sähkönsiirron vaihtoehdossa SVE A voimajohtoreitti suuntautuu Uljuan hankealueen länsiosaan suunnitellulta pohjoisemmalla sähköasemalta kohti länttä. Sähkönsiirron reittivaihtoehto SVE A on noin 12 km pituinen 400 kV ilmajohto, joka kulkee pääosin uudessa johtokäytävässä. Olemassa olevan tai vahvistettavan voimajohdon rinnalla reitti kulkee noin 1,3 km pituisen matkan.

SVEB Sähkönsiirto

Sähkönsiirron vaihtoehdossa SVE B voimajohtoreitti suuntautuu Uljuan hankealueen länsiosaan suunnitellulta eteläisemmältä sähköasemalta kohti länttä. Sähkönsiirron reittivaihtoehto SVE B on noin 12,6 km pituinen 400 kV ilmajohto, joka kulkee pääosin uudessa johtokäytävässä. Olemassa olevan tai vahvistettavan voimajohdon rinnalla reitti kulkee noin 800 m pituisen matkan.

4 Kaavoituksen tavoitteet

ABO Energy Suomi Oy (ent. ABO Wind Oy) on tehnyt kaavoitusaloitteen Siikalatvan kunnalle. Kaavoitusaloite on hyväksytty kunnanhallituksessa 31.3.2021 ja samalla on päätetty käynnistää tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen. Kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 25.1.2022 § 22 yleiskaavan vireilletulosta ja päättänyt asettaa ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman sisältävän yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkisesti nähtäville 3.2. – 4.3.2022 väliseksi ajaksi.

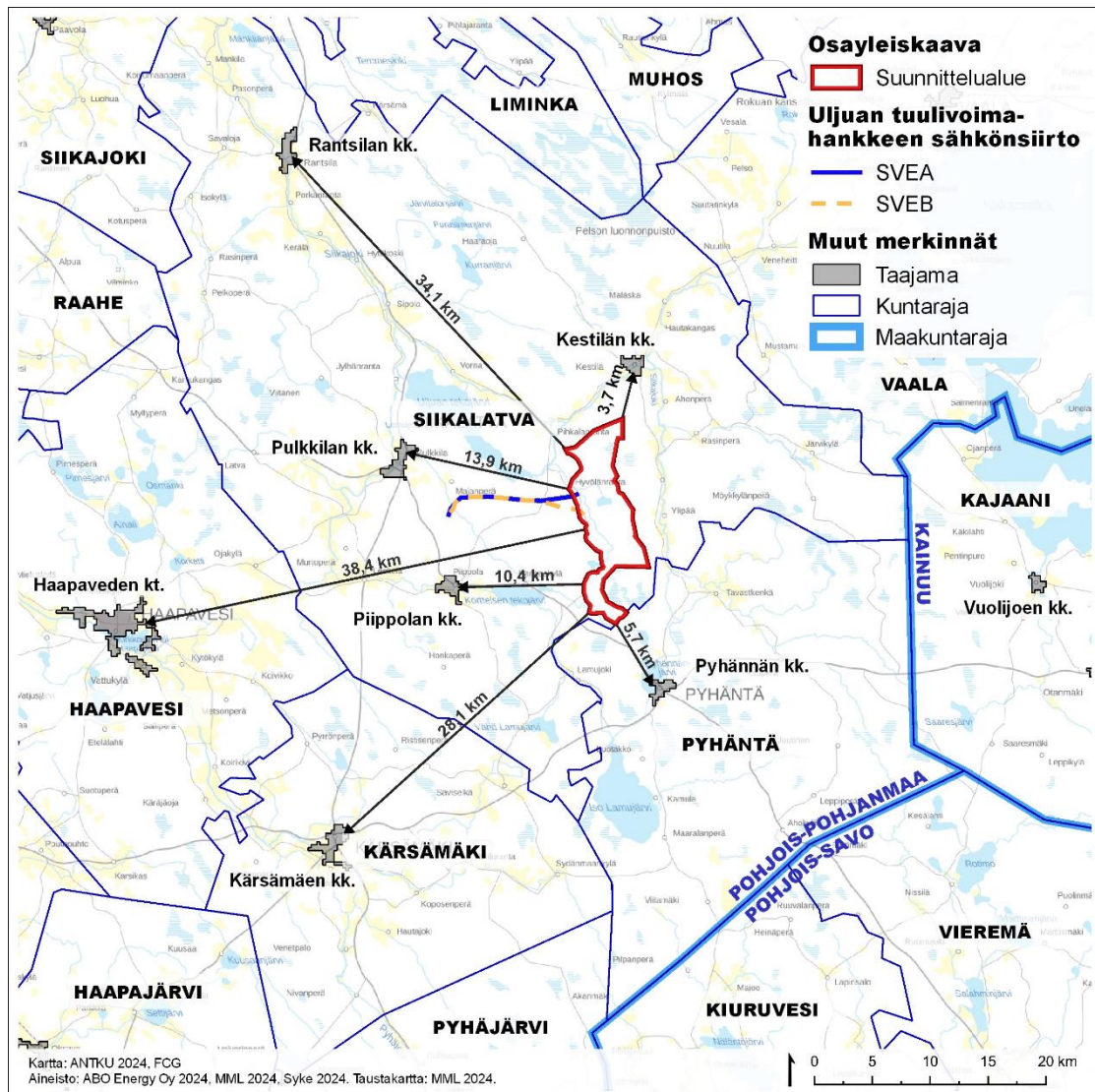
Osayleiskaavan taustalla on tavoite osaltaan pyrkiä ilmastopoliittisiin tavoitteisiin, joihin Suomi on kansainvälisin sopimuksin sitoutunut. Uusiutuvan energian käyttöä lisätään niin, että sen osuus energian loppukulutuksesta nousee yli 50 prosenttiin 2020-luvulla. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että energajärjestelmä muuttuu hiilineutraaliksi ja perustuu vahvasti uusiutuviin energialähteisiin. Suunniteltujen tuulivoimaloiden nimellisteho on enintään 10 MW. Kokonaisteho tulisi tällöin olemaan 28 voimalalla noin 280 MW. Tuulivoima-puiston arvioitu vuotuinen sähkön nettotuotanto tulisi tällöin olemaan noin 1 150 GWh luokkaa. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan vuotuinen sähkönkulutus oli 5 946 GWh vuonna 2018.

Tuulivoimaosayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston rakentaminen huomioiden alueen luonnon erityispiirteet sekä lieventäen rakentamisen mahdollisia kielteisiä vaikutuksia ympäristölle. Voimaloiden lisäksi tuulivoimapuisto koostuu sisäisestä tieverkostosta, maakaapeleista sekä sähköasemasta ja sähkövarastosta.

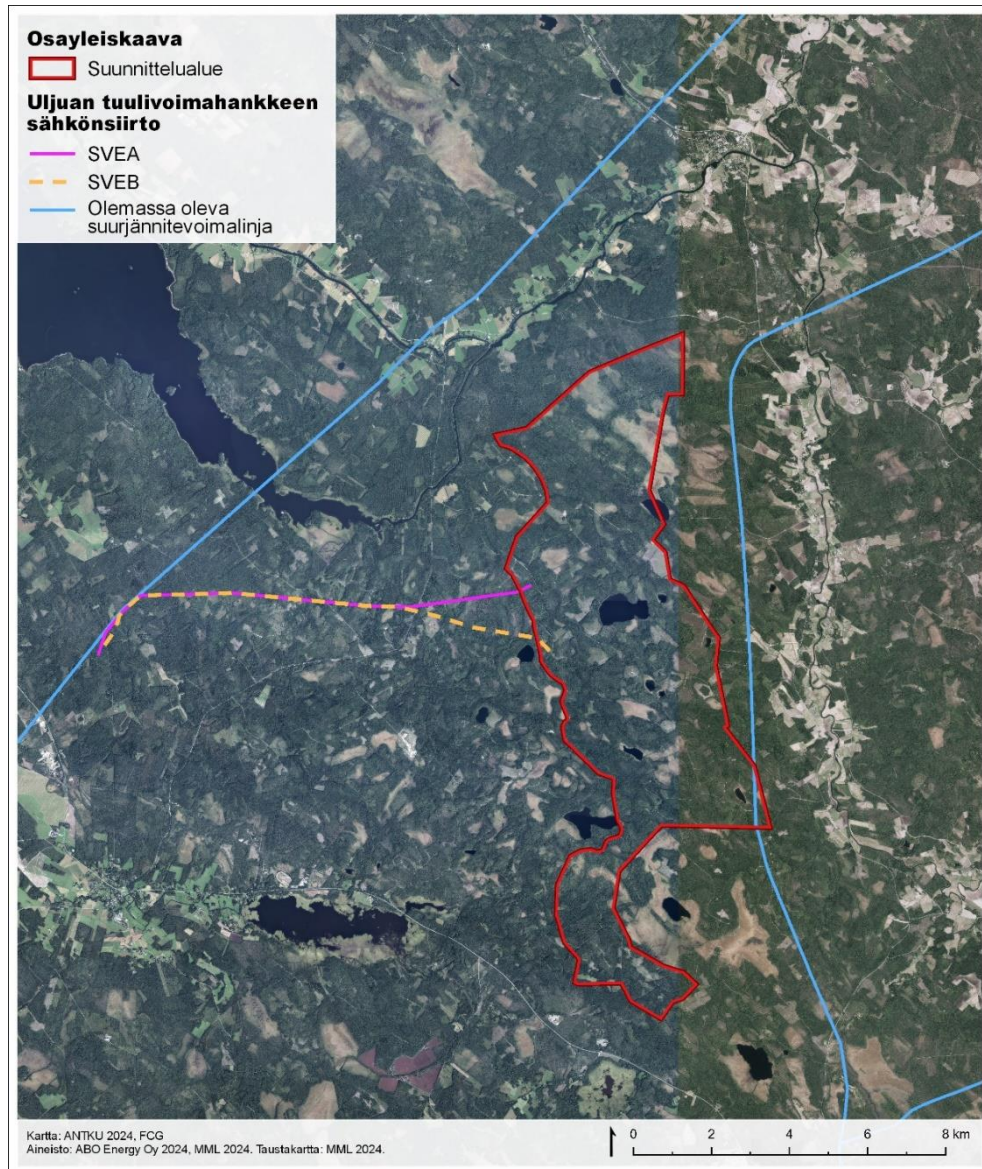
Suunnittelun yhteydessä huomioidaan myös muita prosessin aikana esille tulevia suunnittelualueen maankäyttötavoitteita sekä suunnittelutavoitteita.

5 Suunnittelualueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Siikalatvan kunnassa, noin 100 kilometriä Oulusta kaakkoon ja noin 80 kilometriä Kajaanin länsipuolella. Suunnittelualue sijaitsee Siikalatvan keskustaajaman ja Uljuan tekojärven itäpuolella. Etäisyyttä Siikalatvan Pulkkilan keskustaajamaan on noin 14 kilometriä. Välittömästi suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsee Pyhännän kunta. Etäisyyttä Pyhännän keskustaajamaan on noin 6 kilometriä. Suunnittelualue on pääosin metsätalousvaltaista aluetta. Alueella sijaitsee myös poistuneita ja toiminnassa olevia turvetuotantoalueita, joiden toiminta on päättymässä. Suunnittelualueella sijaitsee myös pieniä vesialueita, joista suurimmat ovat Uljua, Syväjärvi ja Hangaslampi. Suunnittelualueen sijainti on esitetty seuraavalla sivulla olevalla kartalla ja suunnittelualueen nykytila Maanmittauslaitoksen ilmakuvassa (ks. Kuva 5-1, Kuva 5-2).

Kuva 5-1. Suunnittelualueen sijainti ja alustava raja.

Kuva 5-2. Suunnittelualue Maanmittauslaitoksen ilmakuvassa.

6 Kaavoituksen lähtökohdat

6.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto päätti uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä korvattiin valtioneuvoston 30.11.2000 tekemä ja 13.11.2008 tarkistama päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on muun muassa auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteutumisesta on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energianhuolto

Uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energia-politiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentiaalin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

6.2 Maakuntakaava

6.2.1 Voimassa oleva maakuntakaava

Siikalatvan kunnan alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaa on uudistettu vaihemaakuntakaavoituksen periaatteella (MRL 27 §) vuosina 2009–2018, uudistamistyö sai lainvoiman tammikuussa 2022.

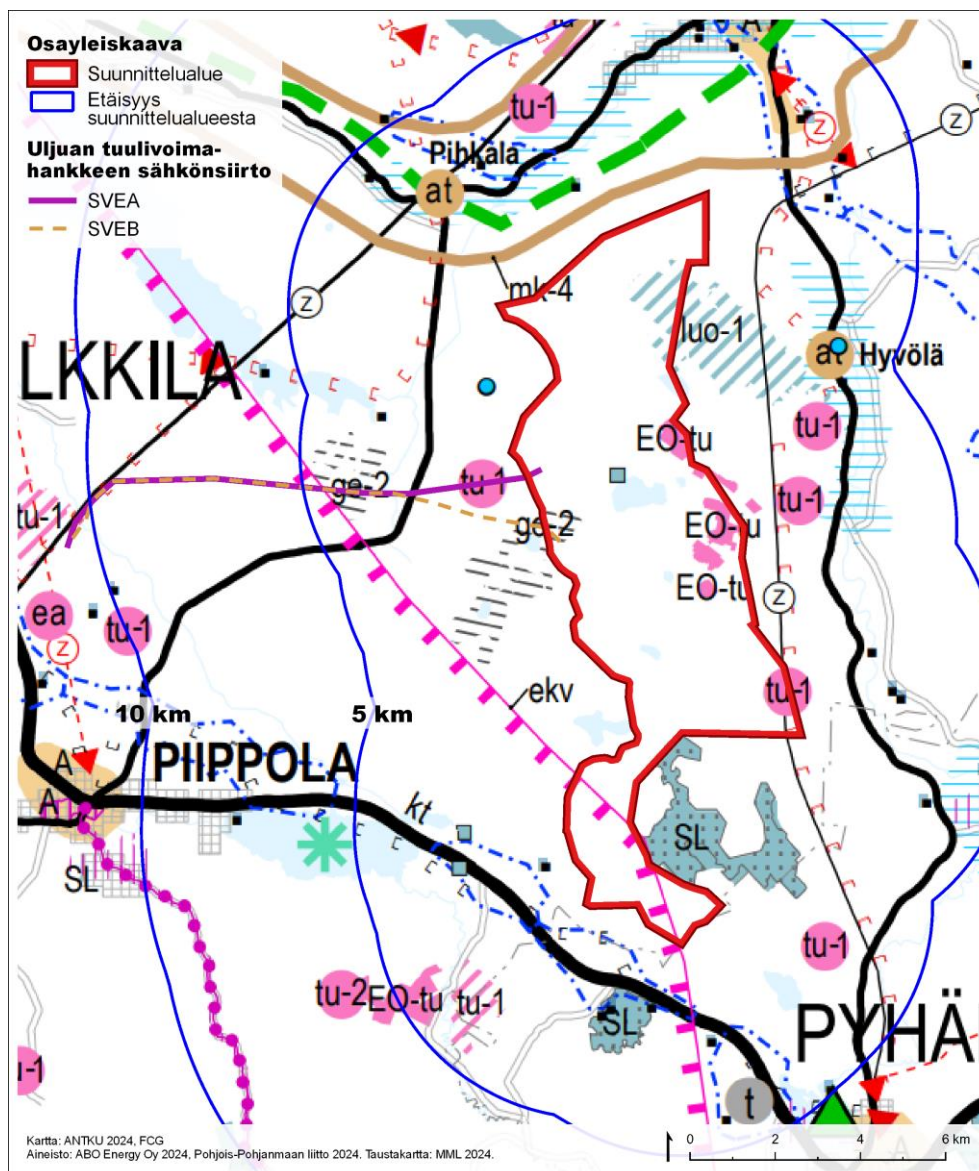
Pohjois-Pohjanmaalla voimassa ovat 1.–3. vaihekaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava, joka täydentyi merkinnöiltään niiltä osin kuin uudistamistyössä aihealueita käsiteltiin.

Vaihemaakuntakaavat kumoavat käsiteltyjen teemojen osalta vuoden 2003 maakuntakaavan sekä Vaalassa ja Himangalla aikaisemmin voimassa olleet Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakuntakaavat.

Pohjois-Pohjanmaalla on tällä hetkellä lainvoimaisena voimassa neljä maakuntakaavaa:

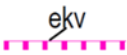
- Pyhäjoen ydinvoimalahanketta varten laadittu Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 22.2.2010 ja vahvistettu ympäristöministeriön päätöksellä (YM2/5222/2010) 26.8.2010, lainvoima 21.9.2011 (KHO).
- kokonaismaakuntakaavan kolmivaiheisen uudistamistyön aloitti 1. vaihemaakuntakaava, joka on hyväksytty 2.12.2013 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 23.11.2015 (YM1/5222/2014), lainvoimaiseksi kaava tuli 3.3.2017 (KHO) (energiantuotanto ja -siirto, kaupan palvelurakenne, luonnonympäristö, liikennejärjestelmä ja logistiikka)
- 2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 ja sai lainvoiman 2.2.2017 (kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet, maaseudun asutusrakenne, virkistys- ja matkailualueet, seudulliset ampumaradat ja materiaalikeskukset, puolustusvoimien alueet)
- 3. vaihemaakuntakaava hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 11.6.2018, määrättiin voimaan maakuntahallituksen päätöksellä MRL § 232 nojalla 5.11.2018 ja sai lainvoimainen 17.1.2022 KHO:n hylättyä viimeisen valituksen (Pohjavesi- ja kiviainesalueet, mineraalipotentiali- ja kaivosalueet, Oulun seudun liikenne ja maankäyttö, Tuulivoima-alueiden tarkistukset, Vaalan ja Himangan kaavamerkintöjen tarkistukset sekä muut tarvittavat päivitykset)

Näin ollen kaikki vaihemaakuntakaavat ovat nyt voimassa ja maakuntakaavan ohjausvaikutus voidaan käsitellä vaihekaavojen yhdistelmämaakuntakaavakarttaa käyttäen.

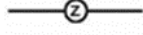

Kuva 6-1. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualue ja tuulivoimahankkeen sähkönsiirron vaihtoehdot lisätty maakuntakaavan päälle.

Taulukko 6-1 Suunnittelualueelle tai sen vaikutusalueelle (0–5 km) sijoittuvat maakuntakaavassa seuraavat merkinnät:

Merkintä	Selitä ja määräykset
	MINERAALIVARANTOALUE (3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan sellaisia vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja.

	Lisämerkinnällä -1 osoitetulla mineraalipotentialivyyhykkeellä on erityistä yhteensovittamistarvetta, esimerkiksi asumisen, matkailun tai muun merkittävän alueellisen erityispiirteen kanssa. Kehittämisperiaatteet: Mikäli alueen mineraalivarojen hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon mineraalivarojen hyödyntämisen ympäristövaikutukset sekä alueiden erityispiirteet.
EO-tu	TURVETUOTANTOALUE (EO-tu) (1. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuotantoa varten.
tu-1	TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE (tu-1) (1. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita. Suunnittelumääräykset: Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset. Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyttöä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön. Alla lueteltujen soiden turvetuotanto on suunniteltava varmistaen, ettei nimettyjen purojen luonnontilaan voi aiheutua merkittäviä haitallisia vaikutuksia (1. vmkk): Suon nimi ja valuma-alue, Pikkujoki tai puro Aittosuo, 60.064 Aitto-oja Jaalangansuo, 60.074 Jaalankajoki Lavasuo-Alavuotto, 60.035 Haaraaja Mantilansuo W, 60.036 Leipioja Murtosuo, 60.063 Juurikkaoja Pahasuo, 60.074 Jaalankajoki Pyörösuo, 60.026 Vuotonoja
SL	LUONNONSUOJELUALUE (1. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Suunnittelumääräys: Alueen ja sen ympäristön maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta, vaan pyritään edistämään alueen luonnon monimuotoisuuden sekä alueiden välisten ekologisten yhteyksien

	säilymistä. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 § mukainen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.
	NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE (1. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkoston alueet.
	LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA TÄRKEÄ SUOALUE (1. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan sellaisia suoalueita, joilla osassa suoaluetta on todettu olevan maakunnallisesti merkittäviä luontoarvoja. Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että otetaan huomioon alueen luontoarvot.
	PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV JA 220 kV (1. ja 3. vmkk)
	PÄÄSÄHKÖJOHTO 110 kV (1. ja 3. vmkk)
	MOOTTORIKELKKAILUN YHTEYSTARVE (2. vmkk)
	MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE (2. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Pohjois-Pohjanmaan päivitysinventointi 2013–2015; Kainuun päivitys- ja täydennysinventointi 2011–2013). Luettelot alueista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan ja 3. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksissa. Suunnittelumääräykset: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.
	PERINNEMAISEMAKOHDE (3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä perinnemaisema- ja perinnebiotooppikohteita. Suunnittelumääräys: Alueiden suunnittelussa ja käytössä tulee edistää kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilymistä. Valtakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on varattava ao. viranomaiselle tilaisuus antaa lausunto.

	ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA (1. ja 3.vmkk) Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Sitä koskee seuraava suunnittelumääräys: Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei maisemakuvaa turmella, luonnon merkittäviä kauneusarvoja, erikoisia luonnonesiintymiä tuhota eikä luonnonoloissa aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia. ge-2: MOREENIMUODOSTUMA (1. ja 3.vmkk)
	MAASEUDUN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE (2. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisia maaseutuasutuksen alueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä. Kehittämisperiaatteet: Alueita kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvana sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin ja -kohteisiin tukeutuvana asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueena ja luontomatkailuvyöhykkeenä. Maaseutua kehitettäessä sovitetaan yhteen maaseutuelinkeinojen, pysyvän asutuksen ja loma-asutuksen tavoitteet, erityisesti maatalouden toimintaedellytykset huomioon ottaen. Loma-asutuksen ja matkailupalvelujen suunnitelmallisella kehittämisellä pyritään tukemaan maaseudun pysymistä asuttuna. Kohdealueella sijaitsevia taajamia kehitetään erityisesti jokimaiseman arvojen ja mahdollisuuksien pohjalta. Suunnittelumääräykset: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota luonnon ja ympäristön kestäväan käyttöön, maatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin, maiseman hoitoon, vesistön vedenlaadun turvaamiseen ja ulkoilureittien kehittämiseen. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä tulvan aiheuttamat rajoitukset rakentamiselle. mk-4: Siikajokilaakso (2.vmkk) Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota Siikajoen vedenlaadun parantamiseen
	VIHERYHTEYSTARVE (2.vmkk) Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutujen ja jokilaaksovyöhykkeiden sisäisiä ja niitä yhdistäviä tavoitteellisia ulkoilun runkoreittejä ja niihin liittyviä pienialaisia virkistysalueita. Merkintään sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily-, melonta- ym. reittejä. Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla tulee turvata virkistysalueiden ja -reittien seudullinen jatkuvuus ja kehittäminen sekä liittyminen virkistyskeskukseen, suojelualueisiin ja kulttuuriympäristöihin.

	MUINAISMUISTOKOHDE (2. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan tiedossa olevat muinaismuistolailla (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset. Suunnittelumääräys: Kohdetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.
	POHJAVESIALUE (3.vmkk) Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät (I luokka / 1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet. Suunnittelumääräykset: Pohjavesien pilaantumisen ja muuttumisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.

Lisäksi koko maakuntakaava-aluetta koskevat seuraavat maakuntakaavamääräykset, jotka tulee ottaa huomioon Uljuan tuulivoimapiston osayleiskaavaa laatiessa:

MAA- JA METSÄTALOUS (2. VMKK)

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden säilyminen tuotantokäytössä. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asutuksen tavoitteet ja maatalouden, mukaan lukien karjatalouden, toimintaedellytykset.

Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden ja -yksiköiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta. Metsätaloutta suunniteltaessa tulee edistää metsien monipuolista hyödyntämistä yhteen sovittamalla eri käyttömuotojen ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteita.

RANTOJEN KÄYTTÖ (2. VMKK)

Kehittämisperiaatteet:

Turvataan tasapuoliset mahdollisuudet ranta-alueiden käyttöön varaamalla rantaa riittävästi yleiseen virkistykseen. Varaudutaan loma-asutuksen kasvun jatkumiseen ja erityyppisten loma-asuntoalueiden kysyntään: perinteinen omarantainen asutus järviolueilla, tiivis lomakylätyyppinen asutus merenrannikolla ja matkailukeskusten läheisyydessä. Tavoitteena on hyvien vapaa-ajan ympäristöjen muodostaminen tasapuolisesti eri käyttäjäryhmille.

Rakentamista ohjataan sietokyvyltään hyvillä rannoilla. Rakentamattomien ja pienten vesistöjen rannoille rakentamista ei suositeta. Maisemallisesti keskeiset ja arat rannat jätetään rakentamisen ulkopuolelle.

Vakituisen asumisen ja loma-asutuksen sijoittumisessa suositetaan kyläkeskusten, taajamien ja matkailukeskusten läheisyyttä. Suunnitelmallisella asuntorakentamisella tuetaan erityisesti maaseudun asutuksen ja palvelujen säilymistä.

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee ottaa huomioon ranta-alueen ympäristöolosuhteet, vesihuollon järjestäminen sekä rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille. Yksityiskohtaisemmissa kaavoissa voidaan taajamien ja kylien ulkopuolella enintään puolet rantaviivasta osoittaa rakennusmaaksi. Pienissä vesistöissä rantarakentamisen mitoituksessa tulee lisäksi ottaa huomioon vesistön sietokyky ja vesipinta-ala. Pienissä saarissa mitoituksen tulee perustua saaren pinta-alaan.

SOIDEN KÄYTTÖ (1. JA 3. VMKK)

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Soiden ja turvemaiden käyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että voimassa olevassa Oulujoen - Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa esitetyt vesien tilaa koskevat tavoitteet saavutetaan.

Alla mainituilla valuma-alueilla turvetuotanto on vaiheistettava voimakkaasti ja vesien-suojelumenetelmien tehokkuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Kivarinjoen (alue 61.14) ja Livojoen alaosan (alue 61.51) valuma-alueilla turvetuotannon vaiheistamisella on pyrittävä myös poronhoidolle aiheutuvien haittavaikutusten lieventämiseen.

- 53.02 Kalajoen alaosa
- 54.02 Pyhäjoen keskiosa
- 57.01 Siikajoen alaosa
- 57.03 Siikajoen yläosa
- 57.06 Lamujoki
- 58.02 Temmesjoen keskiosa
- 59.14 Sanginjoen alaosa
- 59.15 Sanginjoen yläosa
- 59.26 Otermanjärven alue, Kutujoki
- 59.31 Oulujärven Niskanselän alue
- 59.34 Aittojoki
- 60.02 Ylikiiminki

- 60.03 Kiiminkijoen keskiosa
- 60.06 Nuorittajoen alaosa
- 60.07 Nuorittajien yläosa
- 61.14 Kivarinjoki
- 61.51 Livojoen alaosa
- 63.01 Kuivajoen alaosa
- Kiiminkijoen vesistöalue

TUULIVOIMALOIDEN RAKENTAMINEN (1. JA 3. VMKK)

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulipuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia.

Perämeren rannikkoalueella tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohteisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli se ei merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia asutukseen, maisemaan, linnustoon tai muuhun ympäristöön.

Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle. Tapauskohteisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli tuulivoimarakentaminen ei heikennä alueiden linnustoarvoja.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, harjajensuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan luo -alueiden ja seudullisesti merkittävien virkistysalueiden ulkopuolelle.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan ja linnustoon sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.

Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on pyrittävä keskitämään yhteiseen johtokäytävään.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.

TULVARISKIEN HALLINTA (3. VMKK)

Yleismääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon sään ääri-ilmiöiden vaikutukset ja viranomaisten selvitysten mukaiset tulva-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille, jollei voida osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan. Suunniteltaessa tulville herkkiä toimintoja tulee tulvasuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

RAKENTAMISRAJOITUS (3.VMKK)

Virkistys- ja suojelualueiksi sekä liikennettä ja teknistä huoltoa varten maakuntakaavassa osoitettuja alueita koskee maankäyttö- ja rakennuslain 33 § mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Rajoitus ei koske virkistys- ja matkailukohteen kohdemerkintää, kehittämisperiaatemarkintöjä eikä alueiden erityisominaisuuksia kuvaavia merkintöjä.

6.2.2 Vireillä oleva maakuntakaava

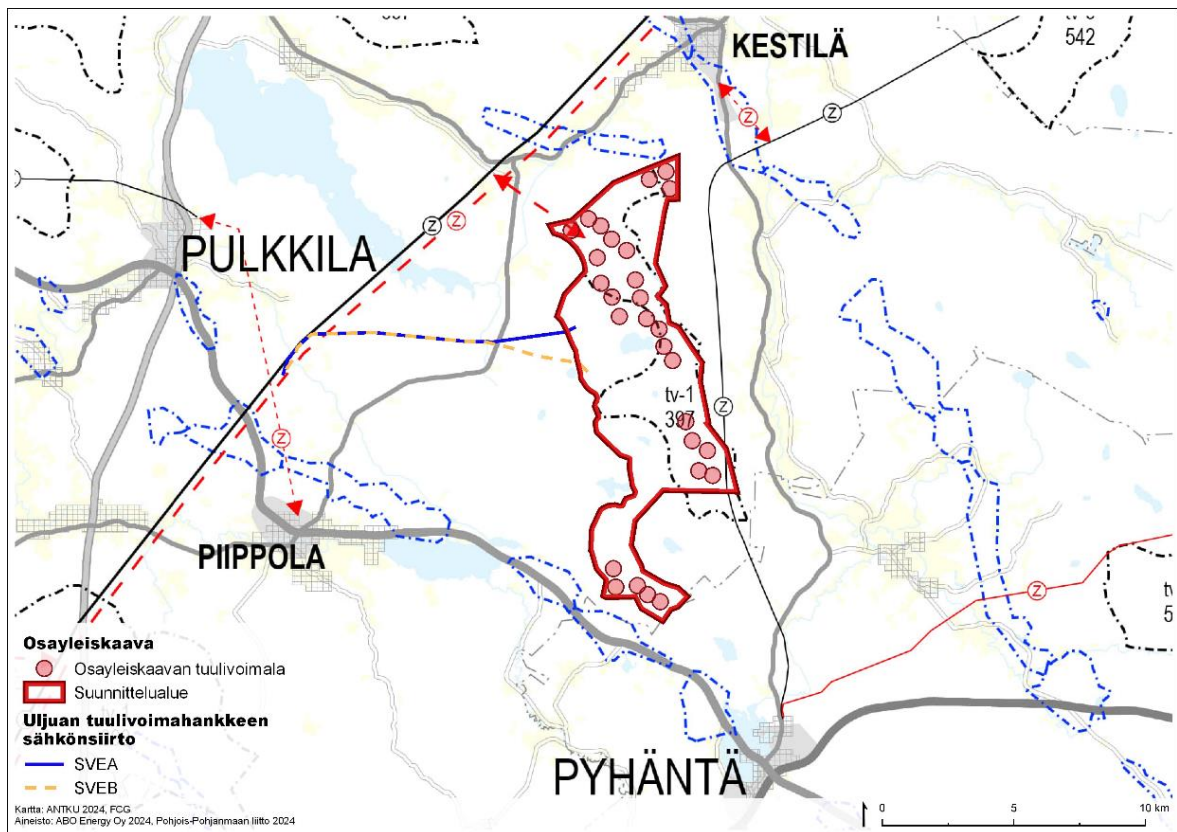
6.2.2.1 Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaalla on vireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen. Vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamisen ja päivittämisen tarpeen ovat synnyttäneet useat kansainväliset, valtakunnalliset ja maakunnalliset strategiat, poliittiset linjaukset, lainsäädännön muutokset sekä kansalliset energia- ja ilmastotavoitteet vuoteen 2030 mennessä. Ilmastomuutos on vahvana teemana kaikessa valtakunnallisessa päätöksenteossa, ja ilmastomuutoksen hillintä edellyttää uusiutuvien energiamuotojen käyttöön ottamista. Myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) on uudistettu.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan Pohjois-Pohjanmaa on mukana energiamurroksessa, joka edellyttää uusia energian tuottamisen, varastoinnin ja siirron ratkaisuja. Ilmastomuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kannalta energia on keskeinen alueidenkäyttölinnän kysymys, johon sisältyy sekä energian tuotantoon että kulutukseen liittyvä alueidenkäytön yleispiirteinen ohjaus. Tuulivoimarakentamisen kolmannen aallon suunnitelmallisen etenemisen mahdollistamiseksi Energia- ja

ilmastovaihemaakuntakaavoituksen taustamateriaaliksi Pohjois-Pohjanmaan liitto toteutti maakunnallisen TUULI-hankeen vuosien 2020 ja 2023 välisenä aikana.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnosvaiheen aineisto oli nähtävillä 8.8.–23.9.2022. Kaavaluonnoksessa Uljuan tuulivoimapuiston osayleiskaavan suunnittelualue oli osoitettu pääosin tuulivoima-alueeksi merkinnällä tv-1 (397). Tämän lisäksi kaavaluonnoksessa hankealueelle sekä sähkönsiirtoreiteille on osoitettu sähkönsiirto-reitti sekä pääsähköjohdon yhteystarvemerkinä. Ote energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava luonnoksesta sekä Uljuan tuulivoimahankkeen sijainnista on esitetty alla olevassa kuvassa (**Virhe. Viitteen lähde ei löytynyt.**) ja kaavaluonnosta koskevat määräykset kuvan alla.

Kuva 6-2. Ote Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksesta.

Taulukko 6-2. Suunnittelualueelle tai sen vaikutusalueelle (0–5 km) sijoittuvat Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaluonnoksessa seuraavat merkinnät:

Merkintä	Selitä ja määräykset
tv-1 397	TUULIVOIMALOIDEN ALUE

	Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon. Suunnittelumääräykset: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, lintuun, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.
	POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (I luokka / 1-luokka) ja vedenhankintaan soveltuvat (II luokka) / muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet. Suunnittelumääräykset: Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävän vesiensuojelutoimenpitein. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.
	PÄÄSÄHKÖJOHTO 110 KV
	PÄÄSÄHKÖJOHDON YHTEYSTARVE Merkinnällä on osoitettu sähköverkon pitkän aikavälin kehittämistarpeet sekä kaavan laatimisvaiheessa toteutumiseltaan epävarmojen tuulivoima-alueiden sähkönsiirtoyhteydet.

Energia- ja ilmastomaakuntakaavan luonnoksessa esitettiin muutoksia alueidenkäytön yleismääräyksiin. Tuulivoiman rakentamista koskeviin yleismääräyksiin on esitetty seuraavia muutoksia, jotka koskevat myös Uljuan tuulivoimapuistoa:

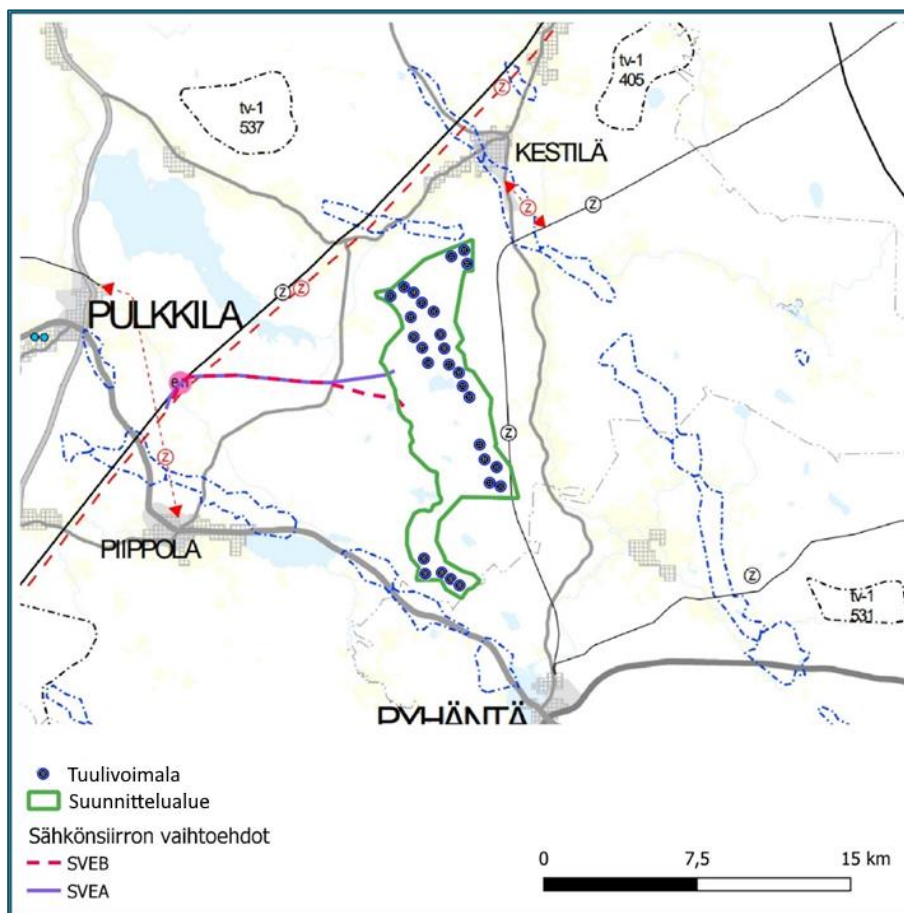
- Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus hyväksyi 19.12.2023 (§ 178) energia- ja ilmastovaihe-maakuntakaavan viranomais ehdotuksen lausuntoaineiston MRA:n 13 §:n mukaisesti kuultavaksi. Viranomais ehdotusvaiheen lausuntokierros järjestettiin 10.1.-23.2.2024.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on edennyt maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 12§) mukaiseen kaavaehdotuksen julkiseen nähtävillä oloon. Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus on 17.9.2024 (§ 145) päättänyt asettaa energia- ja ilmastovaihemaakunta-kaavan ehdotuksen lausuntoaineiston MRL 65 § ja MRA 12 § mukaisesti julkisesti nähtäville 23.9.-24.10.2024. Tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava hyväksymiskäsittelyyn maakuntahallitukseen ja -valtuustoon vuoden 2024 aikana. Ehdotusvaiheessa Uljuan tuulivoimahankkeen hankealueelle ei enää osoitettu tuulivoimaloiden alue merkintöjä. Ote energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksesta sekä Uljuan tuulivoimahankkeen sijainnista on esitetty seuraavassa kuvassa (Ks. **Virhe. Viitteen lähdettä ei löytynyt.**) ja kaavaehdotusta koskevat määräykset kuvan alla.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen liitteen 2 (Tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset) mukaan Uljuan tuulivoimaloiden alue on poistettu kaavaehdotusvaiheessa. Liitteen 2 mukaan Uljuan tuulivoima-alueen toteutumisesta muodostuu kielteisiä vaikutuksia petolinnustolle, metsäpeuralle, Natura-alueille sekä maisemaan. Liitteen vaikutustenarvioinnin mukaan:

”Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat alueen maakotkareviiriin, ja haitalliset vaikutukset ulottuvat lähes koko alueelle. Tuulivoima-alueen pohjois- ja itäpuolta reunustaa kolme maakunnallisesti arvokasta maisema-alue: Pihkalanrannan, Hyvölänrannan ja Tavastkengän kulttuurimaisema-alueet sekä Tavastkengän maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Alueen eteläpuolella sijaitsee myös Natura-alue: Iso-Suksineva-Ahvenjärvi-Turvakonneva SCI. Uljuan alue ja sen lähiympäristö soineen ja ekologisine yhteyksineen on myös erittäin merkittävä metsäpeuran elinympäristö. Alueelle kohdistuvien useiden haitallisesti merkittävien vaikutusten vuoksi Uljuan alueelle ei osoitetaseudullisesti merkittävää tuulivoima-alueutta”.

Kuva 6-3. Ote Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksesta.

Taulukko 6-3. Suunnittelualueelle tai sen vaikutusalueelle (0–5 km) sijoittuvat Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksessa seuraavat merkinnät:

Merkintä	Selite ja määräykset
	POHJAVESIALUE Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (1-luokka) ja muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet sekä sekä pohjavesialueet (1E, 2E ja E), joiden pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemit ovat suoraan riippuvaisia. Tarkemmat tiedot pohjavesialueista on esitetty Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan selostuksen liitteessä 3. Suunnittelumääräykset: Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta. Pohjavesien pilaantumisen- ja muuttumisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävien vesiensuojelutoimenpitein.

	Vesiensojeluviranomaisille on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen maankäytön muutoksia suunniteltaessa ja toteutettaessa.
	VOIMAJOHTO 110 kV Merkinnällä osoitetaan toteutetut voimajohdot, joita koskee maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
	OHJEELLINEN VOIMAJOHTO 400 kV Merkinnällä osoitetut linjaukset perustuvat YVA-menettelyyn tai muihin riittäviksi arviotuihin selvityksiin, joissa voimajohdon reitti on varmistettu pääpiirteissään toteuttamiskelpoiseksi, mutta rakentaminen voi edellyttää vielä pieniä muutoksia. Merkintä ei edellytä maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.

Lisäksi koko Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan viranomaisehdotuksen- aluetta koskevat seuraavat maakuntakaavamääräykset, jotka voivat koskea Uljuan tuulivoimapuiston osayleiskaavaa:

TUULIVOIMALOIDEN RAKENTAMINEN

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Nämä yleiset suunnittelumääräykset koskevat kaikkea tuulivoimarakentamista maakunnassa. Maakuntakaavassa osoitettujen seudullisesti merkittävien tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulipuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia. Pohjois-Pohjanmaalla seudullisesti merkittävän tuulivoiman seudullisesti merkittävä kokonaisuus on vähintään kymmenen voimalaa käsittävä tuulivoimahanke. Maisemallisesti herkillä Oulujärven ranta-alueella tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 5 km etäisyydelle Oulujärven ranta-alueesta maisemavaikutusten vähentämiseksi.

Maakuntakaavan tuulivoimaloiden alue (tv-1 ja tv-2) on erityisominaisuutta kuvaava merkintä, joka mahdollistaa tarkemman suunnittelun, ei tarkka aluerajaus. Kuntakaavoituksessa tuulivoimaloiden alue täsmentyy tarkempien, voimalakohtaisten selvitysten ja vaikutusten arvioinnin perusteella maakuntakaavan tv-alueeseen tukeutuen. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava viimeisin selvitystieto mukaan lukien valtakunnalliset ja maakunnalliset selvitykset sekä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset (kaavaselostuksen liite 2). Tarkemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös muut lähialueiden energia- ja voimalinjahankkeet ja hankkeiden yhteisvaikutukset.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja merkittävien rakennettujen

kulttuuriympäristöjen, mukaan lukien vedenalainen kulttuuriperintö ja muinaismuistolailla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten ulkopuolelle sekä luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, harjijensuojeluohjelman alueiden, pohjavesialueiden, maakuntakaavan luo -alueiden ja merkittävien virkistysalueiden ulkopuolelle. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava valtakunnallisten ja maakunnallisten ekologisten yhteyksien säilyminen eheinä ja toimivina.

Seudullisesti merkittävä tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla voidaan varmistua siitä, ettei alue yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia asutukseen, linnustoon, tuulivoimalle herkille lajeille, Natura 2000 -verkostoon ja ekologisten yhteyksien säilymiseen, arvokkaiden maisema-alueiden ja merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen arvoihin tai muuhun ympäristöön. Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on arvioitava tuulivoimamahankkeen vaikutukset vaikutusalueella sijaitseviin Natura-alueisiin ja varmistaa ettei hankkeesta aiheudu erikseen ja yhdessä jo toteutuneiden tuulivoima-alueiden ja vireillä olevien muiden tuulivoima-alueiden kanssa Natura-alueen suojeluperusteena olevalle lajistolle tai luontotyyppille merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa maakotkan ydinreviirien ja linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle (IBA, FINIBA ja MAALI-alueet). Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli voidaan varmistua siitä, ettei tuulivoimarakentaminen yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa heikennä linnustoarvoja. Muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi voimalat tulee sijoittaa ensisijaisesti Pohjois-Pohjanmaan rannikon päämuuttoreitin (PPL 2021) ja linnuston tärkeiden levähtämisalueiden ulkopuolelle. Tuulivoima-alueiden tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata riittävä etäisyys metsäpeurojen esiintymis- ja vasomisalueisiin. Tuulivoimalle herkien lajien osalta on käytettävä viimeisintä saatavilla olevaa valtakunnallista ja alueellista selvitystietoa.

Laajamittaista tuulienergiatuotantoa suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti tuulivoimalle herkkiin lajeihin ja linnustoon, kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä muihin elinkeinoihin ja asutukseen, ja huolehdittava siitä, että tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.

Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset, myös tuulivoimatuotannon edellyttämien voimalinjojen suunnittelun ja toteuttamisen yhteydessä.

Tuulivoiman vesistövaikutuksiin, etenkin vesistökuormituksen riskin riittävään huomioiseen happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden esiintymisalueilla, on kiinnitettävä tarkemmassa suunnittelussa erityistä huomiota. Tuulivoimahankkeiden suunnittelussa ja hankekohdaisissa vaikutusten arvioinneissa tulee huomioida valuma-alueiden muutosten ja vedenpidätyskyvyn muutokset, joista helposti muodostuu ennakoimattomia kerrannaisvaikutuksia runsaan tuulivoimarakentamisen alueilla. Lisäksi tuulivoima- ja voimajohtorakentamisen on huomioitava virtavesieliöstön vapaan liikkumisen turvaaminen tiestörakentamisessa, eroosioherkkyyden huomioiminen virtaamia äärevöitettäessä sekä rantavyöhykkeen olosuhteiden ja pienten virtavesien olosuhteiden turvaaminen. Lisäksi vaikutusten arvioinnissa on huomioitava yhteisvaikutukset muiden suuresti maankäyttöä muuttavien hankkeiden kanssa.

Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa sekä maalla että merellä.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä, meripelastustoiminnasta, merenkulun tutka- ja radiojärjestelmistä ja muusta toiminnasta johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittettävä tuulivoimaloiden vaikutukset. Ilmatieteen laitoksen säätutkien osalta vaikutusarviointi on tehtävä myös yli 20 kilometrin etäisyydellä sijaitseviin tuulivoima-alueisiin, jos ne sijaitsevat alle 10 kilometrin etäisyydellä 20 kilometrin etäisyysrajan sisäpuolella olevista tuulivoima-alueista. Tarvittaessa on neuvoteltava mahdollisuudesta järjestää kompensatiomittausasemia laajojen tuulivoima-alueiden yhteyteen (noin yli 10 voimalaa tai alue yli 20 km²).

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten sensori- ja tietoliikennejärjestelmien turvaamisesta johtuvat rajoitteet. Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto puolustusvoimien Pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 kilometrin etäisyydelle puolustusvoimien alueista eikä alle 12 kilometrin etäisyydellä varalaskupaikoista.

RAKENTAMISRAJOITUS

Virkistys- ja suojelualueiksi sekä liikennettä ja teknistä huoltoa varten maakuntakaavassa osoitettuja alueita koskee maankäyttö- ja rakennuslain 33 § mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Rajoitus ei koske virkistys- ja matkailukohteen kohdemerkintää, kehittämisperiaatemarkintöjä eikä alueiden erityisominaisuuksia kuvaavia merkintöjä.

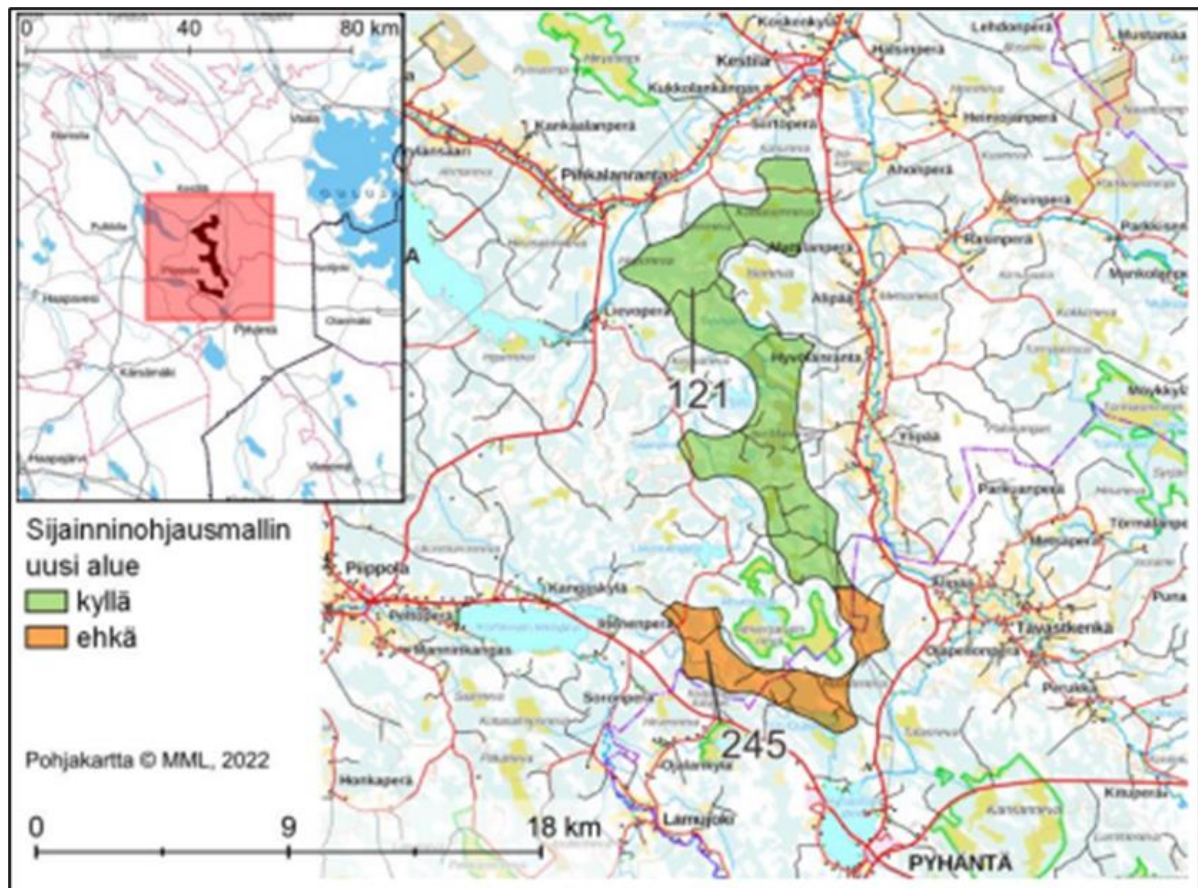
6.2.2.2 TUULI-hanke

Pohjois-Pohjanmaan liitossa toteutettiin energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tausta-aineisoksi TUULI-hanke 1.6.2020 – 30.4.2023 välisenä aikana. Hankkeen tarkoituksena oli tuottaa uutta tietoa Pohjois-Pohjanmaan alueen soveltuvuudesta tuulivoimatuotantoon ja etsiä ratkaisuja toimialan ympäristökysymysten ratkaisuun.

Osana TUULI-hanketta valmisteltiin sijainninhjausmalli ja selvitettiin tuulivoimalle soveltuvia alueita. Sijainninhjausmallin tavoitteena oli luoda edellytyksiä tuulivoima-alan kehittymiselle ja siten päästöttömän sähköntuotannon lisäämiselle Pohjois-Pohjanmaan alueella kestävän kehityksen eri näkökulmat huomioon ottaen.

TUULI-hankkeen tuloksina esitettiin Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimapotentiaali sekä maakunnallinen näkemys tuulivoimarakentamiseen parhaiten soveltuvista alueista. Hankkeen tulokset toimivat lähtökohtana Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tuulivoimatuotantoa koskeviin asiakokonaisuuksiin.

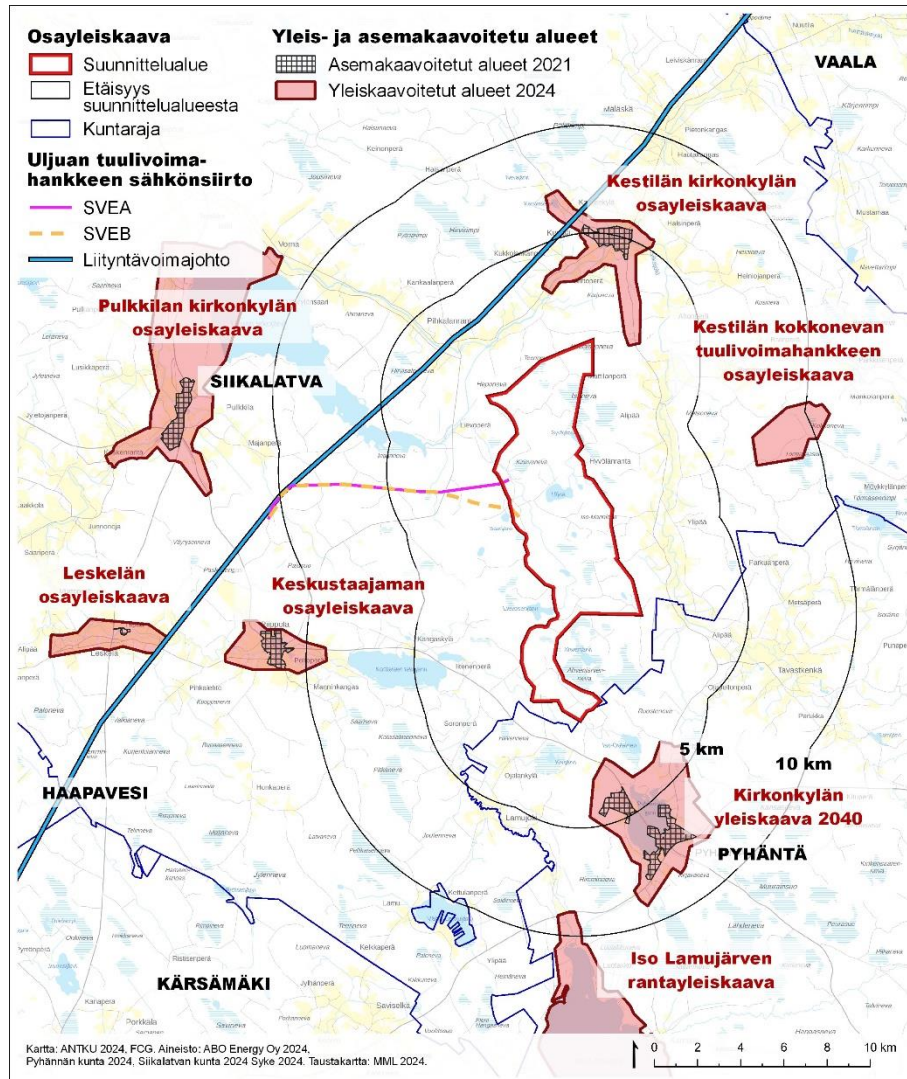
Uljuan tuulivoimapuiston osayleiskaavan alueelle suunniteltu tuulivoimahanke huomioitiin TUULI-hankkeen sijainninhjausmallissa. Hankealue sijoittuu pääasiassa tuulivoiman tuotantoon soveltuvalla *kyllä*-alueelle. Keskeisinä kriteereinä pidettiin olemassa olevaa hankekehitystilannetta sekä sähkönsiirron toteuttamismahdollisuuksia. Alueet ovat myös Puolustusvoimien näkökulmasta toteuttamiskelpoisina.

Kuva 6-4. Uljuan tuulivoimahankealue TUULI-hankkeen kohdekortissa, kuvakaappaus (@Sweco).

6.3 Yleis- ja asemakaavat

Suunnittelualueelle ei sijoitu voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Lähimmät yleiskaava-alueet sijoittuvat Siikalatvan Kestilän, Piippolan ja Pulkkilan taajamiin, Leskelän kylään sekä Pyhännän keskustaajaman alueelle. Kokkonevan tuulipuiston osayleiskaava sijoittuu Siikajoen jokilaakson itäpuolelle, noin 8 kilometrin etäisyydelle Uljuan suunnittelualueesta. Asemakaavat sijoittuvat taajamiin osayleiskaavojen alueelle. Sähkönsiirtoreitit sijoittuvat voimassa olevien osayleiskaavojen ulkopuolelle. (Kuva 6-5)

Kuva 6-5. Yleis- ja asemakaavoitetut alueet suunnittelualueen läheisyydessä.

6.4 Rakennusjärjestys

Siikalatvan kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty kunnanvaltuustossa 15.4.2019.

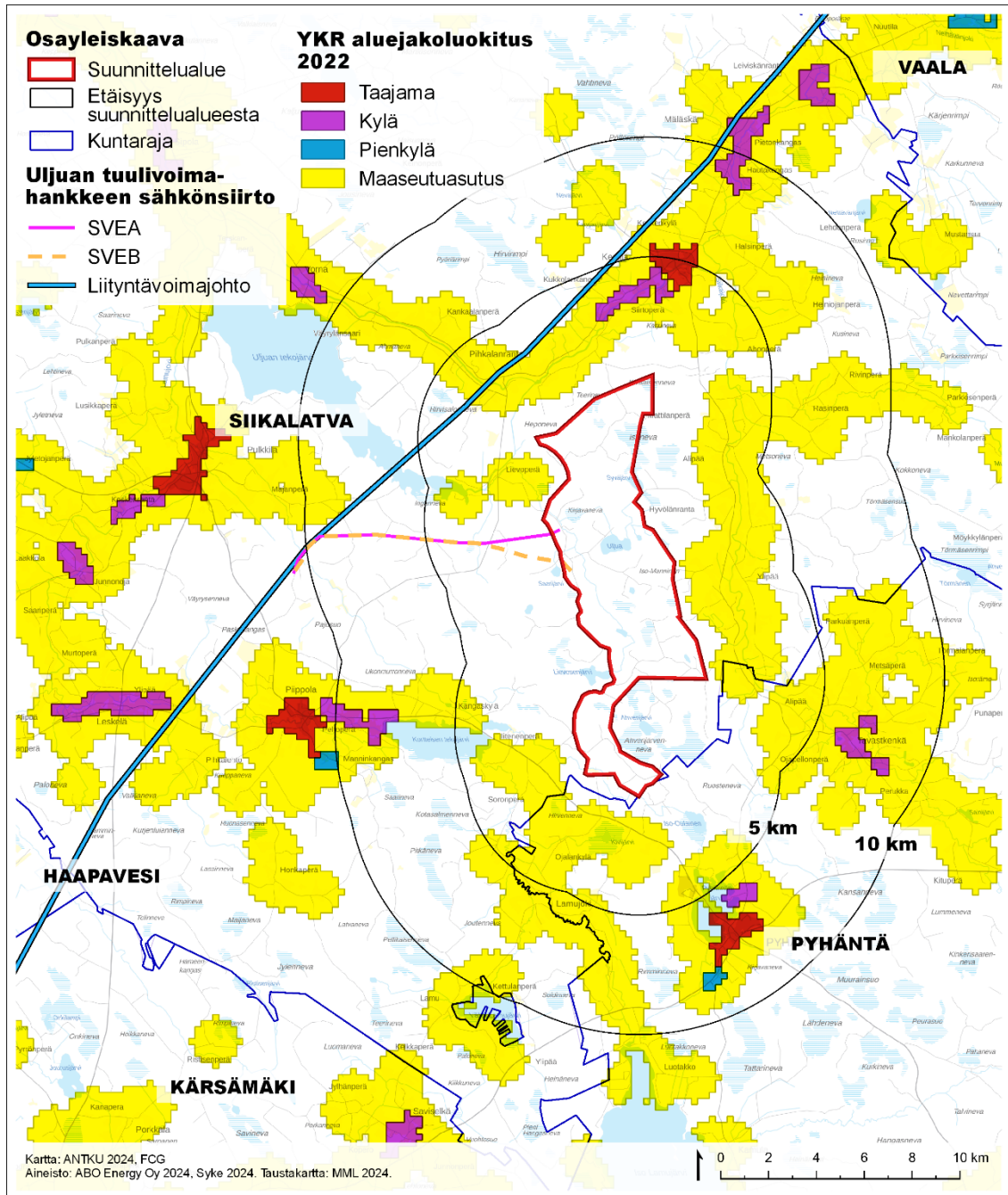
6.5 Maanomistus

Suunnittelualue on pääosin yksityisessä maanomistuksessa.

6.6 Suunnittelualueen ja lähiympäristön nykytila

6.6.1 Yhdyskuntarakenne ja asutus

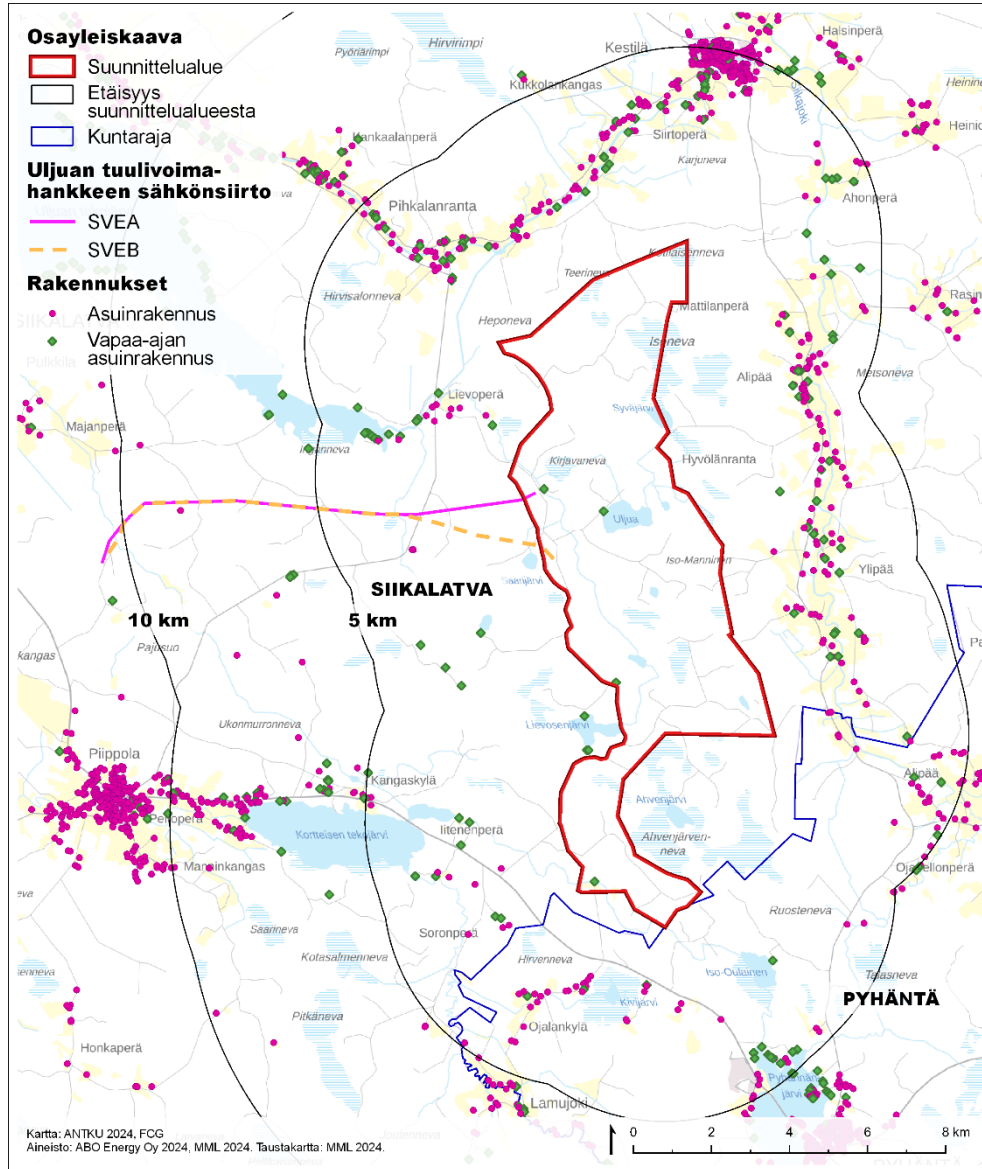
Suunnittelualue on pääosin metsätalousaluetta. Suunnittelualueen lähiympäristö on pääosin harvaan asuttua (Kuva 6-6). Suunnittelualueen lähialueilla sijaitsevia kyliä ovat Siikajokilaaksoissa sijaitsevat Hyvölänranta noin 3 kilometriä suunnittelualueen koillispuolella, Pihkalanranta noin 3 kilometriä suunnittelualueen luoteispuolella ja Tavastkenkä (Pyhäntä) noin 5 kilometriä suunnittelualueen kaakkoispuolella. Asutus suunnittelualueen läheisyydessä on keskittynyt Siikajokilaaksoon suunnittelualueen itä- ja pohjoispuolella. Lähimmät taajamat ovat Kestilä noin 4 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen pohjoispuolella, Pyhännän keskustaajama noin 6 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen kaakkoispuolella, Piippola noin 11 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen länsipuolella sekä Siikalatvan keskustaajama Pulkkiä noin 14 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen luoteispuolella. Suunnittelualueen lähiympäristö ovat Suomen ympäristökeskuksen tuottaman yhdyskuntarakenteen aluejako-
luokituksen (YKR-aluejako) näkökulmasta harvaanasuttua metsätalousaluetta sekä maaseutualuetta. YKR-aluejaottelussa taajamilla (violetit alueet) tarkoitetaan vähintään 200 asukkaan taajaan rakennettua aluetta, jossa on otettu huomioon asukasluvun lisäksi rakennusten lukumäärä, kerrosala ja keskittyneisyys. Kylät on jaettu kahteen luokkaan yli 39 asukkaan kyliin (punainen) ja alle 39 asukkaan pienkyliin (oranssi). Maaseutuasutukseen (keltainen) kuuluvat ne alueet, jotka eivät kuulu taajamiin, kyliin eivätkä pienkyliin, mutta joissa on vähintään yksi asuttu rakennus kilometrin säteellä.

Kuva 6-6. Suunnittelualueen lähiympäristön yhdyskuntarakenne Suomen ympäristökeskusten YKR-aineiston mukaisesti.

Maanmittauslaitoksen maastotietokannan (2024) mukaan suunnittelualueella sijaitsee neljä lomarakennusta. Rakennusten käyttötarkoitukset tarkastetaan osayleiskaavana laadinnan yhteydessä. Siikalatvan kunta on tehnyt päätöksen kolmen rakennuksen osalta ja neljäs laitetaan vireille osayleiskaavan valmistelu- ja ehdotusvaiheessa. Suunnittelualueelle

sijoittuvien rakennusten lisäksi kilometrin etäisyydelle suunnittelualueen rajasta sijoittuu neljä vapaa-ajan asuinrakennusta (Kuva 6-6).

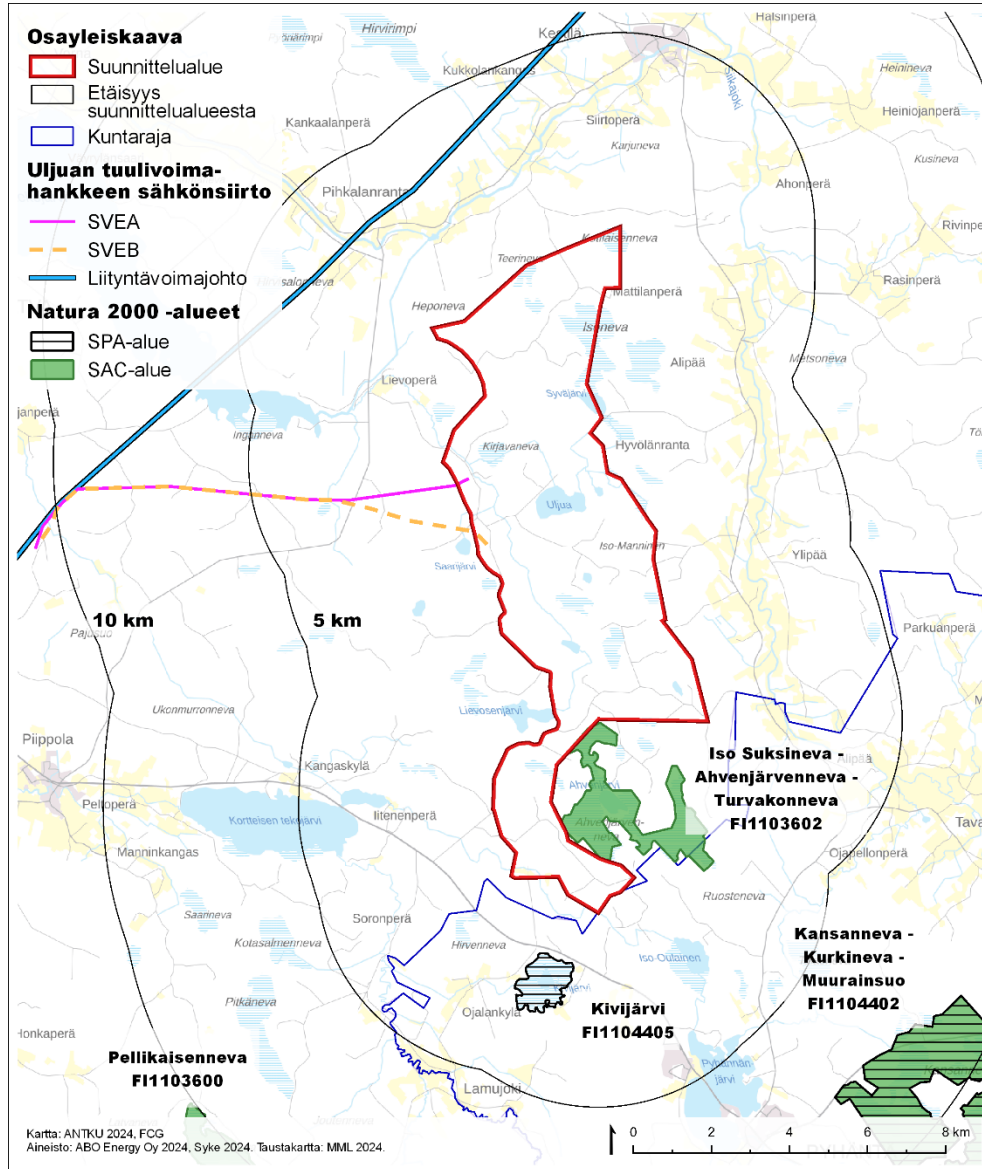

Kuva 6-7. Suunnittelualueen lähiympäristön rakennukset Maastotietokannan mukaisesti.

6.6.2 Natura 2000- ja luonnonsuojelualueet

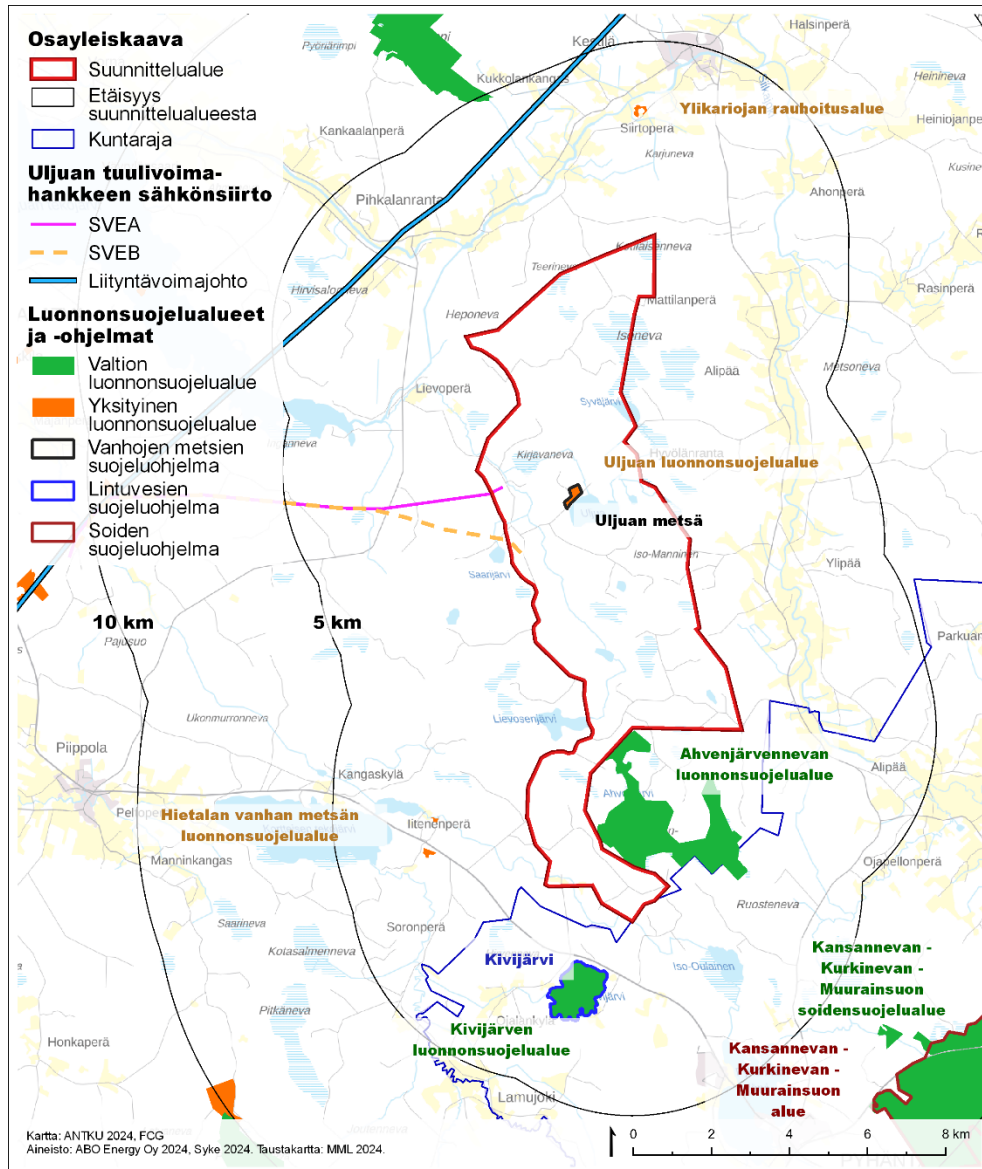
Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä on yksi Natura-alue ja 5 kilometrin säteellä yksi, muut Natura-alueet sijoittuvat yli 5 kilometrin etäisyydelle suunnittelualueesta. Iso Suk-sineva–Ahvenjärvenneva–Turvakonneva on karu aapasuo ja seudullisesti yksi harvoja sääs-tyneitä laajempia aapasaita. Natura-alue ei kuulu soidensuojeluohjelmaan. Alueen suojelun perusteet ovat soiden Natura -luontotyyppelijä. Kivijärvi on soistunut lintuvesi, joka on Natura

2000 -verkostossa lintudirektiivin mukaisena kohteena. Alueen suojeluperusteena on vesi- ja suolinnustoa. (Kuva 6-8)

Kuva 6-8. Natura-alueiden sijoittuminen suunnittelualueeseen nähden.

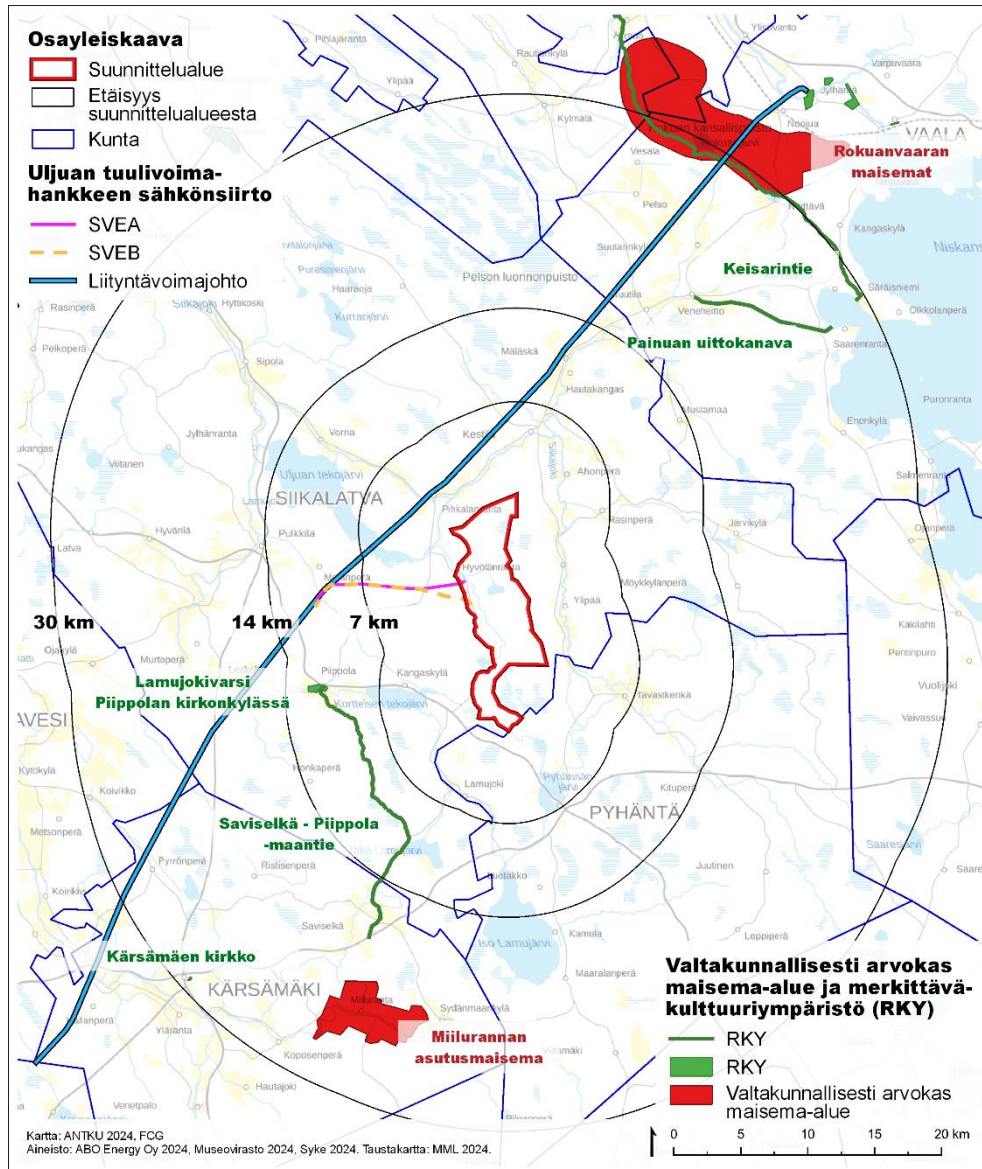
Suunnittelualueelle sijoittuu Uljuan yksityismaan luonnonsuojelualue, joka sijaitsee Uljuajärven pohjoispuolella. Suunnittelualue rajautuu kaakkoisosastaan Ahvenjärvennevan luonnonsuojelualueeseen. Muita alle viiden kilometrin päässä suunnittelualueesta sijaitsevia luonnonsuojelualueita ovat Ylikariojan rauhoitusalue suunnittelualueen pohjoispuolella, Kivijärven luonnonsuojelualue suunnittelualueen eteläpuolella ja Hietalan vanhan metsän luonnonsuojelualue suunnittelualueen lounaispuolella. (Kuva 6-9)

Kuva 6-9. Luonnonsuojelualueiden ja luonnonsuojeluohjelma-alueiden sijoittuminen suunnittelualueeseen nähden.

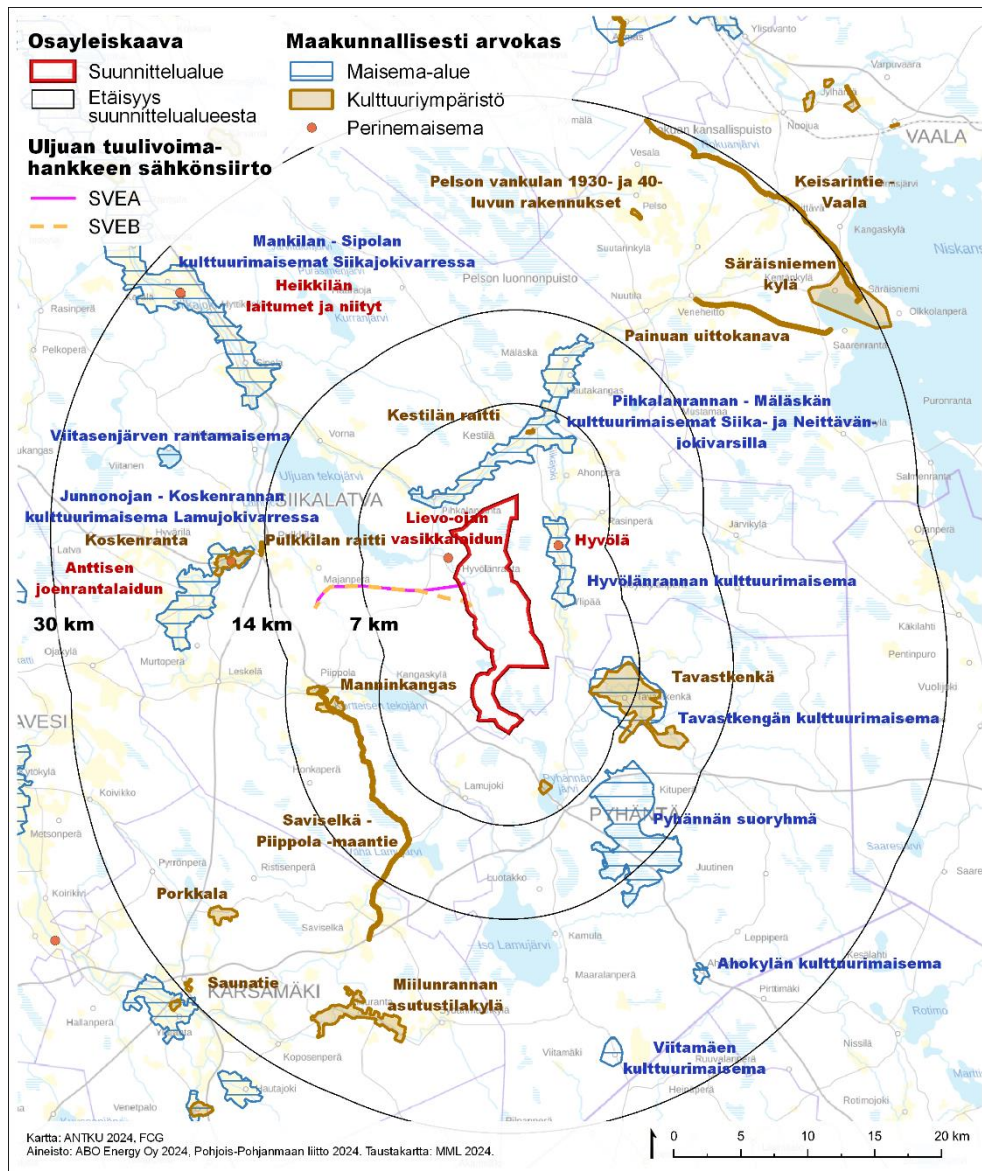
6.6.3 Maisema- ja kulttuuriympäristö

Suunnittelualueen lähimmät valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sijaitsevat yli 10 kilometrin päässä suunnittelualueesta. Lähin Miilunrannan asutusmaiseman valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, sijaitsee lähimmillään noin 21 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Suunnittelualueelle ei myöskään sijoitu valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY 2009). Lähin RKY 2009 –kohde on Lamujokivarsi Piippolan kylässä ja se sijoittuu yhdeksän kilometrin päähän suunnittelualueen rajasta. (Kuva 6-10)

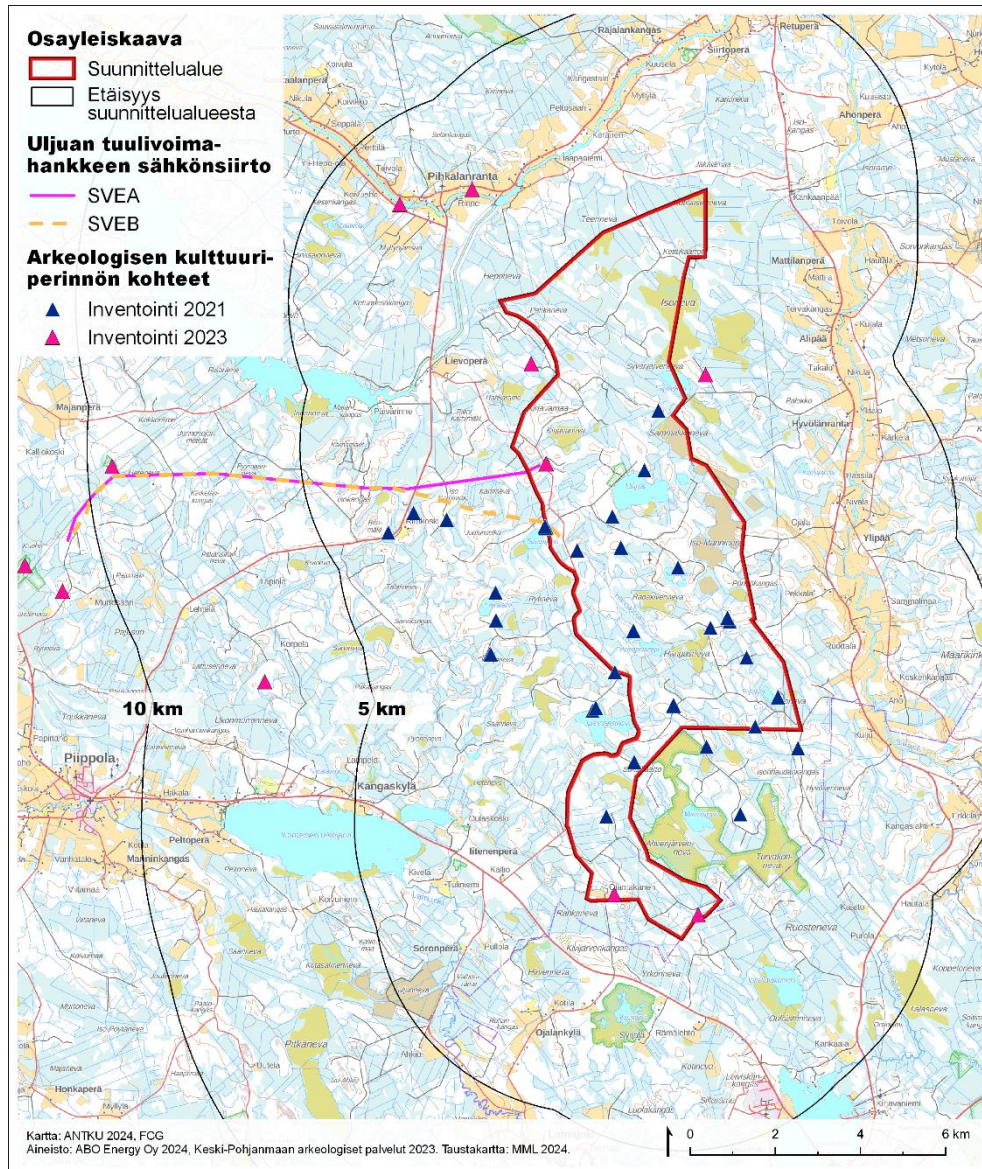
Kuva 6-10. Valtakunnallisesti merkittävät maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet kartalla 30 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta.

Alle 30 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta sijaitsee yhteensä 9 maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, joista kolme sijoittuu alle seitsemän kilometrin etäisyydelle suunnittelualueen rajasta: Hyvölännannan kulttuurimaisema, Pihkalanrannan-Mäläskän kulttuurimaisemat Siika- ja Neittävänjokivarsilla sekä Tavastkengän kulttuurimaisema. Maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä sijoittuu alle 30 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta 12, joista alle seitsemän kilometrin etäisyydelle suunnittelualueen rajasta sijoittuu kolme: Tavastkenkä, Leiviskä ja Kestilän raitti (Kuva 6-11).

Kuva 6-11. Maiseman ja kulttuuriympäristön maakunnalliset arvokohteet kartalla 30 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta.

Suunnittelualueelle on tehty arkeologinen inventointi vuosien 2021 ja 2023 aikana. Inventoinneissa alueelta tunnistettiin yhteensä 21 muinaisjäännöskohdetta. Suunnittelualueelta ei tunnettu muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita ennen inventointeja (Kuva 6-12).

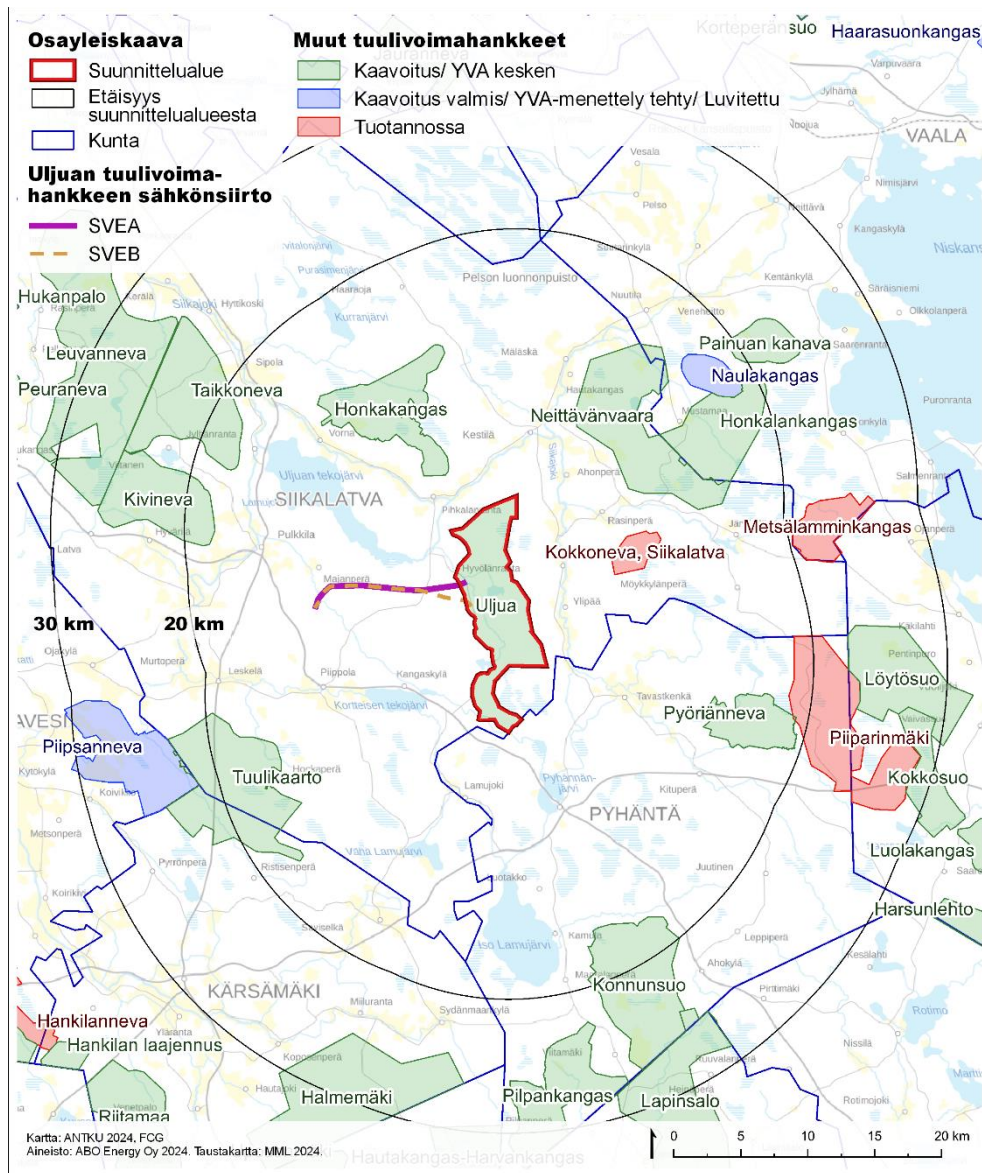
Kuva 6-12. Suunnittelualueelle ja sen ympäristöön muinaisjäännekohteet.

6.7 Lähialueen muut tuulivoimahankkeet

Lähialueen jo toiminnassa olevat tuulivoimalat ja suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet otetaan huomioon kaavan vaikutusten arvioinnissa siinä mittakaavassa kuin mahdollisia yhteisvaikutuksia arvioidaan voivan aiheutua.

Alle 20 kilometrin päässä suunnittelualueesta sijaitsee yksi toiminnassa oleva tuulivoimahanke, Kokkonevan tuulivoimahanke noin 8 kilometrin päässä suunnittelualueen itäpuolella. Suunnittelualueen lähialueelle on suunnitteilla useampia tuulivoimapuistoja. Lähimmät suunnitteilla olevat tuulivoimapuistot ovat esisuunnittelussa oleva Honkakangas (5

kilometriä suunnittelualueen pohjoispuolella), Honkalankangas (noin 13 kilometriä suunnittelualueen koillispuolella, Pyöriänneva (noin 13 kilometriä suunnittelualueen itäpuolella ja Tuulikaarto (14 kilometriä suunnittelualueen lounaispuolella), jossa YVA-menettely ja osayleiskaavoitus on käynnissä. Näiden sijainti suhteessa Uljuan tuulivoimahankkeeseen on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 6-13).

Kuva 6-13. Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevat muut tuulivoimahankkeet.

7 Laadittavat selvitykset ja vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointi on osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua. Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta käytössä oleviin perustietoihin, alueella suoritettuihin maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja huomautuksiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

Merkittävien tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutukset arvioidaan YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Uljuan suunniteltu tuulivoimapuisto ylittää YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaisen rajan, jonka mukaan tuulivoimahankkeissa sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista arviointimenettelyä, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia. Uljuan tuulivoimahankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mahdollistamaa YVA- ja kaavamenettelyn yhdistämistä, eli ns. yhteismenettelyä.

Uljuan tuulivoimapuiston kohdalla ennakoidaan ympäristövaikutusten kohdistuvan tuulivoimapuiston osalta erityisesti maisemaan, luontoon ja maankäyttöön. Kookkaina rakennelmina tuulivoimalat näkyvät alueella laajasti, myös naapurikuntien puolella. Luontovaikutukset kohdistuvat erityisesti linnustoon. Kokonaisuudessaan laajana hankkeena vaikutukset alueen elinkeinoelämään ja aluetalouteen ovat merkittävät varsinkin hankkeen rakennusvaiheessa työllisyyden kannalta sekä käytön aikana kuntatalouden kannalta. Arviointityön perusteella hankkeen vaikutusalueet tarkentuvat ja saattavat laajentua tai rajautua tässä suunnitelmassa arvioidusta.

Uljuan tuulivoimahankkeen vaikutusarvioinnin tueksi on laadittu ja laaditaan YVA-menettelyn yhteydessä seuraavat selvitykset ja mallinnukset, jotka toimivat myös osayleiskaavan laatimista tukevinä selvityksinä. Kaavoituksessa hyödynnetään myös olemassa olevia selvityksiä / inventointeja sekä muuta valtakunnallisen ja maakunnallisen tason selvityksiä. Prosessin edetessä laaditaan mahdolliset muut, hankkeen vaikutustenarviointia varten tarvittavat selvitykset. Osayleiskaavan vaikutustenarviointi laaditaan MRL 9§ ja MRA 1 § mukaisesti. Osayleiskaava laaditaan siten, että se täyttää yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 §) sekä erityiset sisältövaatimukset tuulivoimaosayleiskaavoitukselle (MRL 77b §).

Alle on listattu selvitykset, jotka toteutetaan Uljuan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä:

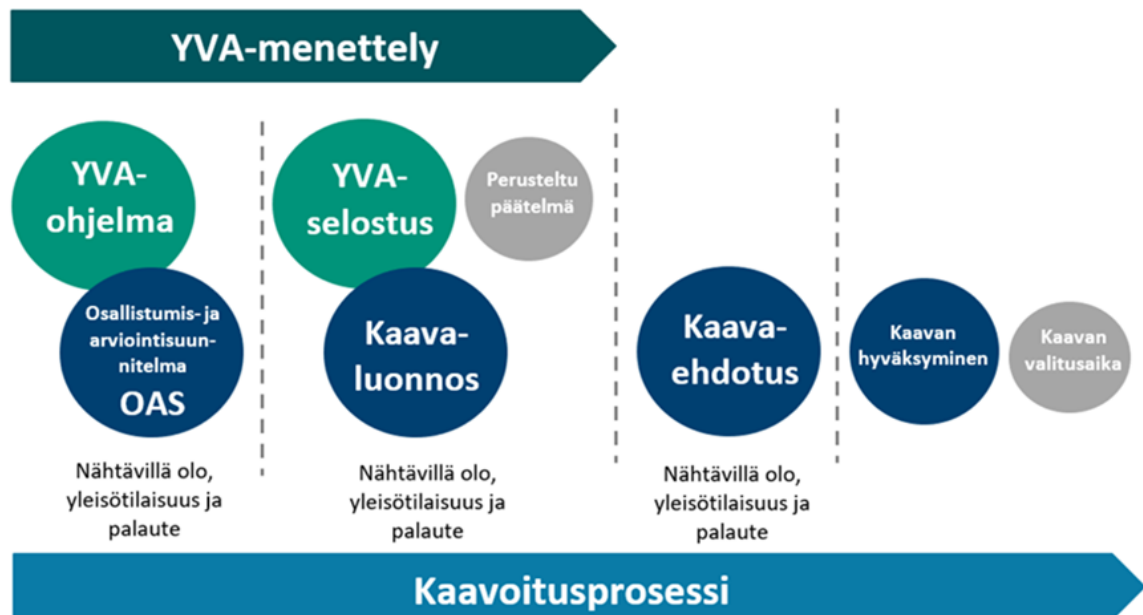
- Luontoselvitykset
 - Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykset
 - Pesimälinnustoselvitys
 - Metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi
 - Lintujen kevät- ja syysmuuton tarkkailu
 - Päiväpetolintuselvitys
 - Pöllöselvitys
 - Liito-orava inventointi
 - Viitasammakkoselvitys
 - Lepakkoselvitys
 - Muun lajiston esiintymispotentiaali arvioidaan muiden luontoselvitysten aikana
- Arkeologinen inventointi
- Mallinnukset
 - Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat
 - Melu- ja varjostusmallinnus
- Asukaskysely
- Metsästäjähaastattelut

8 Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

Hankkeen YVA-menettely on käynnistynyt yhdistettynä YVA-kaavamenettelynä vuonna 2021. Hankkeen OAS-YVA-suunnitelma oli nähtävillä 3.2.-4.3.2022. Hanke on muuttunut ja tarkentunut YVA-ohjelman jälkeen mm. voimalamäärän, -sijoittelun ja hankerajauksen suhteen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on tärkeä osa yleiskaavan laadintaa. Ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyissä selvityksissä on huomioitu yleiskaavoituksessa tarvittavat selvitystarpeet, jolloin yleiskaava voidaan laatia YVA-menettelyn selvitysaineiston pohjalta.

YVA- ja kaavaprosesseihin liittyvät tiedotustilaisuudet pyritään yhdistämään siten, että hankkeesta kiinnostuneet voivat tiedotustilaisuuksissa saada tietoa hankkeen, YVA-menettelyn ja kaavoituksen etenemisestä sekä siitä, miten YVA-menettelyn yhteydessä tehdyt selvitykset otetaan huomioon hankesuunnittelussa ja kaavoituksessa.

Kuva 8-1. YVA-menettelyn ja kaavoitusprosessin kulku.

9 Osallistuminen ja vuorovaikutus

9.1 Osalliset

Osallisilla on oikeus ottaa kantaa kaavojen valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kaavoista mielipiteensä (MRL 62 §).

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaan osallisia ovat suunnitteilla olevan kaava-alueen maanomistajat ja kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Kaavaprosessissa osallisia ovat myös ne viranomaiset, yhdistykset, järjestöt ja yhteisöt, jotka toimivat alueella tai joiden toimialaa kaavassa käsitellään.

Yleiskaavan laadinnassa osallisia ovat:

- kaavan vaikutusalueen asukkaat
- yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- virkistysalueiden käyttäjät
- kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat

Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset:

- Cinia Group Oy
- Digita Networks Oy
- DNA oy
- Elenia Oy
- Elisa Oy
- Edzcom Oy (Ukkoverkot)
- Fintraffic Lennonvarmistus Oy
- Ilmatieteenlaitos
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
- Metsänhoitoyhdistys Siikalakeus
- Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
- Suomen Riistakeskus, Oulu
- Siikalatvan Vesihuolto Oy
- Suomen luonnonsuojeluliitto, Pohjois-Pohjanmaan piiri
- Suomen Metsäkeskus
- Telia Finland Oyj
- Turveruukki Oy

Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Finavia
- Fingrid Oyj
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
- Luonnonvarakeskus (Luke)
- Metsähallitus, Pohjois-Pohjanmaa
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
- Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Puolustusvoimat, 3. Logistiikkarykmentti
- Pyhännän kunta
- Siikalatvan kunnan eri hallintokunnat, lautakunnat ja luottamuselimet
- Suomen erillisverkot
- Säteilyturvakeskus
- Väylävirasto
- Ympäristöpalvelut Helmi

9.2 Osallistuminen kaavoitukseen

Osallisilla on mahdollisuus antaa mielipiteensä ja muistutuksensa kaavan nähtävillä olon aikana kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheessa. MRL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Kaavan luonnosvaiheessa ja kaavan ehdotusvaiheessa pyydetään lausunnot viranomaisilta.

Vuorovaikutuksen ja osallistumisen takaamiseksi järjestetään nähtävilläoloaikoina kaikille avoimet tiedotus- ja yleisötilaisuudet. Kaavoituksen asiakirjat ovat saatavilla koko prosessin ajan Siikalatvan kunnan internetsivuilla.

9.3 Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osayleiskaavan asiakirjojen eri vaiheiden nähtävillä olosta ilmoitetaan Siikajokilaakso -lehdessä, Kalevassa sekä kunnan ilmoitustaululla (www.siikalatva.fi/ajankohtaista) ja kunnan kotisivuilla. Palaute kaavasta osoitetaan Siikalatvan kunnalle, Pulkkilantie 4, 92600 Pulkki tai siikalatvan.kunta@siikalatva.fi. Aineistot ovat nähtävillä Siikalatvan kunnantalolla (Pulkkilantie 4, 92600 Pulkki) sekä kunnan internet-sivuilla.

Kaavan vireilletulo:

ABO Energy Suomi Oy (ent. ABO Wind Oy) teki osayleiskaavan laadinnasta aloitteen Siikalatvan kunnalle. Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 31.3.2021 kaavoitusaloitteen osayleiskaavan laadinnasta.

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 25.1.2022 asettaa ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman sisältävän yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkisesti nähtäville 3.2. – 4.3.2022 väliseksi ajaksi. Yleiskaavan vireille tulosta sekä yhdistetyn yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja YVA-suunnitelman nähtävilläolosta kuulutettiin Siikalatvan kunnan virallisella ilmoitustaululla (internet), ympäristöhallinnon internetsivuilla sekä kirjeitse suunnittelualueen ja lähiympäristön maanomistajille. Aineisto oli nähtävillä kunnan ja yhteysviranomaisen internetsivuilla sekä Siikalatvan ja Pyhännän ilmoitustauluilla ja kirjastoissa.

Nähtävilläolon yhteydessä järjestettiin tiedotus- ja keskustelutilaisuus etätilaisuutena 8.2.2022. Tilaisuudessa olivat edustettuna hankkeesta vastaavan edustajat, kaavoittajan edustaja (kunta), yhteysviranomaisen edustaja sekä YVA- ja kaavakonsultin edustajat. Nähtävilläolosta ja yleisötilaisuudesta ilmoitettiin Kaleva- ja Siikajokilaakso-sanomalehdissä.

Nähtävilläoloaikana osallisilla ja muilla kansalaisilla oli mahdollisuus esittää mielipiteensä asiakirjassa esitetyistä osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmistä sekä suunnitellusta vaikutusten arvioinnista. Kirjalliset mielipiteet oli toimitettava Siikalatvan kunnalle ennen nähtävilläolon päättymistä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavoitusprosessin aikana kaavoitusta koskevilta osin. Annettujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella yhteysviranomainen antoi oman lausuntonsa YVA-menettelyä koskevasta arviointisuunnitelmasta 4.4.2022.

Kaavan luonnosvaihe:

Siikalatvan kunnanhallitus päättää osayleiskaavan luonnosvaiheen aineiston sekä YVA-selostuksen asettamisesta nähtäville. Osayleiskaavan luonnosvaiheen aineiston nähtävilläolosta ilmoitetaan julkisesti.

Osallisilla ja muilla kansalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä nähtävilläoloaikana osayleiskaavan luonnosvaiheen aineistosta sekä YVA-selostuksesta Siikalatvan kunnalle. Osayleiskaavan luonnosvaiheen aineistoista sekä YVA-selostuksesta pyydetään lausunnot tässä asiakirjassa määritetyiltä viranomaisilta. Annettujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella yhteysviranomainen antaa perustellun päätelmän YVA-selostuksesta. Osayleiskaavan luonnosvaiheen aineistoista saatu palaute käsitellään koosteeksi ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet.

Nähtävilläolon yhteydessä järjestetään tiedotus- ja keskustelutilaisuus.

Kaavan luonnosvaiheessa järjestetään osayleiskaavaa koskeva 1. viranomaisneuvottelu.

Kaavaehdotusvaihe:

Siikalatvan kunnanhallitus päättää osayleiskaavan ehdotusvaiheen kaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville. Yleiskaavaehdotus asetetaan MRL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaan kunnan hallituksen päätöksellä julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi kunnan ilmoitustaululle.

Kaavaehdotuksen nähtävilläolosta ilmoitetaan julkisesti. Osallisilla on oikeus tehdä kirjallinen muistutus kaavaehdotuksesta. Ehdotusvaiheessa ulkopaikkakuntalaisille kaava-alueen maanomistajille tiedotetaan postitse kunnassa tiedossa olevien osoitteiden mukaisesti. Muistutus on toimitettava kirjallisena Siikalatvan kunnalle ennen nähtävilläolon päättymistä.

Yleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään koosteeksi ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet.

Nähtävilläolon yhteydessä järjestetään tarvittaessa vielä tiedotus- ja keskustelutilaisuus.

Yleiskaavasta järjestetään ehdotusvaiheessa tarvittaessa toinen viranomaisneuvottelu.

Kaavan hyväksyminen:

Siikalatvan kunnanvaltuusto päättää yleiskaavan hyväksymisestä. Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan ELY-keskusta, muita lausunnon antaneita ja tiedottamista erikseen pyytäneitä sekä kunnan ilmoitustaululla ja internetsivuilla.

Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n mukaan yleiskaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin

kuntalaissa säädetään. Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaan, kun sen hyväksymistä koskevasta lainvoimaisesta päätöksestä on kuulutettu (MRA 93 §).

10 Tavoiteaikataulu

Osayleiskaavan laadinnan tavoiteaikataulu

Kaavaprosessi	Ajankohta
Vireilletulo	Kevät 2021
OAS nähtävillä	Kevät 2022
Kaavan luonnosvaiheen aineistojen laadinta	Kevät 2022 - syksy 2024
Kaavaluonnos nähtävillä	Talvi 2024–2025
Kaavaehdotuksen laadinta	Kevät 2025
Kaavaehdotus nähtävillä	Kevät 2025
Kaavan viimeistely ja hyväksyminen	Kesä 2025